

נועם

וירא

אלימך

י

השה לעולי ר"ל למה לך לקחת אותי לעולי די ה' צה' ויאמר לו אברהם אלהים ירא' לו השה לעולי צה' ר"ל אז יראה השה כאשר תעשה גם אתה מעשה רב שמה' לעולה :

פרשת חיי שרה

ויראו חיי שרה

כו' פירש"י בת ק' ככת ד' כו' ככת ז' לויפ' ולכאורה מה נפקא מינה שהית' ככת ז' לויפ' וראה דרש"י ז"ל כיון דבדבריו לרמו על צ' מדרגות שמחויב האדם להתנהג בהם כל ימי חייו: דהיינו האחד להזהר ולהשמר במאוד מאוד מכל חטא ועון שלא יעבור ח"ו על שום מ"ע ולי"ת: ומדרגה צ' דהיינו גם דברים המותרים כמו אכילה ושתי' ומלבושים וכדומה לר"ך להכניס הכל אל הקדושה לכיון בהם לשמים דהיינו אדם שמלביש עצמו ומקטט עצמו במלבושים וקישוטים יפים וגאים: יהי' כוונתו לקטט דיוקנא דמלכא כמבואר בגמ': וכן בכל דבר יהי' כוונתו לשמים וכאשר יתנהג כך אזי כל מה שיהי' לו הן ממון והן מלבושים יספיק א"ע במה שיש לו וישמח בהם והיינו חיים שלו אבל אם אין כוונתו בכל ה"ל לשמים אזי תמיד יחסר לו ולא יהי' לו די וסיפוק לעולם: וגמלא חיי' ארין חיים וארין החיים שלו: זה רמו פשוט בת קו"ף ככת ד' שלא היה צה' שום חטא ממנות עשה ולי"ת: ובת ד' ככת ז' לויפ' ומדרגה צ' דהיינו כמו תינוק שהוא מקטט עצמו ארין יודע להתפאר עצמו ולהשוך להתקטט בקישוטי יקר כך היתה שרה כשהית' בת כי שאז הוא עיקר התגברות לאדם לתאוות ליפות עצמו ולהתקטט ושאר עניני עולם והיא ה' כל כוונתה בכל קישוטה והתיפותה רק לשמים:

או יאמר

ויהיו חיי שרה כו' ע"ד דאיתא בגמרא חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום מקרא מה ה' אלקיך שואל מעמך כו' א"ת מה אלה מאה ויש לומר הפי' דעיקר השורש לאדם שיהי' בהכנע' גדול' ושפל בעיני עצמו ובמה נחשב ואז יכול לפעול במעשיו כמו בזמן המקדש חה הרמו מא' ברכות נגד מא' ארנים שהיו במקדש חה פי' הגמרא אל תקרי מה אלה מא' ר"ל כאשר תהי' במדרג' מה בהכנע' מתקן גם כן מאה הארנים שתפעול במעשיך כמו בזמן המקד' חסו ויהיו חיי שרה מאה שני ושרה רמו כשהלדיק הוא במדרגת נוקבה ירא' עכ"פ להיו' שפל ומוכנע לזה רמו מא' שנה נגד מא' ארנים ככ"ל: ועשרים שני' (חסר כאן) ושבע שנים רמו שיתקן ז' ימי הבנין כי שני' צגי' ספיר' והבן: או יאמר

סיח' לאדם רגון מלא ושלם לעשות רגונו יתברך וגמלא אחר כוונת הלכ הן הן הדברים אם כיוון לבו לעשות חיזה מנוה לשמו יתברך ברגון מלא ושלם חשיב לפניו יתברך מיד כאלו כבר עשא' מאחר שכונתו שלימה ואע"פכ ההכרחי לאדם לעשות ולגמור המנוה במעשה כי זה בלתי אפשרי לאדם שיגמור על כוונתו בדבריו שיהא בכוונה שלימה ברגון מלא * גם אם ידמה לו לאדם שכונתו כוונ' שלימה לעשות המנו' לשמו יתברך: לא יאמין לעצמו עד שיגמור המנוה * כי כן טבע חומר גוף האדם למנועו מלחשוב מחשבות ברגון מלא ושלם: ובאמת אמרו חז"ל חשב לעשות מנו' ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאלו עשאה והטעם הוא כדברינו ה"ל שיעקר הוא כוונת הלב והבורא צ"ה הבוחן לבבות וחוקר כליות יודע מחשבות זה האדם שהיה כוונתו לשמו ברגון שלם לכן חושב לו כאלו עשאה: בשלמא מלך בשר ודם הרואה לבחון את עבדיו ומנוה להם חיזה עבד' לעשות אם יעשה בשלימות לא יבחון את לבבם אם כוונתם שלימי' לעבדו באמת וברגון רק אחר שיעשו ויקיימו את מנות עבודתו אשר לזה עליהם ירא' לפי המעש' אשר עשו ויבחון קצת כוונתם: אבל הבורא יתעלה החופש כל חדרי בטן ובוחר כליות ולב יודע חוכן כוונתו אם היא שלימה אזי חשב לפניו יתברך כאלו עשאה * וכן להיפוך אם יעש' אדם מנוה במעש' ולא יכוין לבו לעשות בדחילו ורחימו לא פרתת לעילא: והנה מדרך צני' אדם כשיעיל' על מחשבתם לעשות חיזה מנוה אזי תחילת המחשב' הוא בחשק גדול כל אחד לפי מדרגתו: והלדיק גמור אשר יעיל' מחשבתו ורגונו לעשות מנוה הוא ג"כ לפי גודל לדקתו כן גודל חושקו והשתוקקותו בחמימות והתלהבות אש ה' תבער בו לעשות המנוה בחוכן השלימות: חה ה' כוונת אברהם אבינו ע"ה כאשר אמר לו הש"ת קח את צנך כו' והעלהו לעולה: ה' מתחיל לבו לבער כנחלת אש ושלכת' אך אחר המשכה ועכבה שיתמהמה האדם לעשות המנו' ולגומרה במעשה נופל האדם מתשוקתו הגדול' שהי' לו מתחילה בעולותו על מחשבתו: ומהו ה' מתירא אברהם שיפול מתשוקתו הגדול' מאש הגדול' הזאת הבורר בלבו: צהתמהמה בדרך שלשה ימים לכן מיד ויבקע עזי עולה כדי שיהי' המעש' מיד ג"כ בשלכתו הגדול הזה חהו ג"כ שאמר לו יחזק הנה האש כה"א הידועה כלומר מאחר שראיתי שהי' לך האש הגדול הזה הידוע בדרך הלדיקים והראי' שאש ה' בער בך דהנה והעלים דאני ראיתי בבקיעת העלים שבקעת מיד לכחוי' זאת שתעשה מעש' מיד כאלו נכון לפניך להעלות עולה מיד חהו והעלים צה' הידיע' ואי

נעם חי שרה אלימלך

או יאמר דרש"י ז"ל מרמז דבריו ללמד לאדם דרכי ה': דהנה יש שני מדרגות בדרכי בני אדם. דהיינו אחד האדם בילדותו הוא מתחזק בלימודו ולומד בהתמדה והלימוד נקרא יוסי שזה הוא היוסי של הבורא ב"ה * וכאשר האדם בא בשנים דהיינו מעשרים ולמעלי שאז שכלו של אדם מתגבר לדעת את ה' אזי הוא מתחיל לפשפש במעשיו ורואה בהם אם נעשים כהוגן לכבודו יתברך באמת ורוא' ומבין בעלמו שלא יא' ידי חובתו כלל בשום עסק תורתו ומלותיו שעש' ולמד עד הנה ומבין שחיסר וחטא בהם דהיינו שלמד לאחי' פני' או להתפאר או באחי' אופן אחר להנאות עלמו ויחרד האיש ומתחרט על הקודם ומתחזק לתקן עלמו בכל מעשיו ולמוד התורי' שיהי' הכל שזין לטובה לשמו יתברך ויתעלי' ולא להנאות עלמו. והנה ידוע דאיתא בספר הקדוש חובת הלבבות. אין לך חסידות כהחילתו כי כל דבר בהחלתי ראשוני נעש' בחשק ואימון רב בכל התאמנות האפשרי' חס' שפירש רש"י ז"ל בת קי' כבת ד' לחטא ר"ל כמו כשהיית' בת כי שאז הו' דרכו של אדם לפשפש במעשיו ומולא בהם חטאים שחיסר בעבודתו יתברך שמו ותופש הדרך הזה בחזק גדול שהוא בהתחלה ראשונה ככ"ל. כך כשהיית' בת קו"ף היית' ג"כ במדרגת זאת * ובה כי כבת ז' ליופי'. הוא ג"כ על דרך ה"ל דהיינו בלימוד לריך ג"כ להיות התפיסה מרובה להגות בתורתו הקדושה כמו בעודו בילדותו בשנים הרכים. והלדיק הזה שמתנהג עלמו כך ככ"ל זוכה לחיים הנלחמים * חסו ויהיו חיי שרה לשון הו"ה וקישור בחיים הנלחמים: שני חיי שרה כולן שזין לטובה רמז אחר שיזכה הלדיק למדרגה זאת אזי הכל שזה לו לטוב' הן שמגנים אותו או משבחים אותו הכל שזה לו לטובה והנה יותר לריך האדם להתחזק לקדש עלמו באכילתו ושתייתו בקדוש' ובעטרי' שעל ידי זה הוא מולא בילדותו קדושות ועי"ז זוכ' לחיים הנלחמים חסו שאמר אברהם אבינו ע"ה להמלאכי' והשפטו תחת העץ ר"ל תחת עץ החיים על ידי זאת ואקחה פת לחם: דהיינו ע"י אכילתו ככ"ל: חסו ויאמר ה' הן האדם כו' ועתה פן ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולי' י"ל הפ"י כך דהנה הש"ת ב"ה ברוב רחמיו רוא' בתשוב' שיתקן אדם את אשר קלקל' ואמר הש"ת ועתה ר"ל עתה שחטא אדם הראשון ובמה יתקן את חטאו: פן ואולי יהי' לו תקנה שישלח ידו ליקח ולאחזק בעץ החיים ע"י סיבת אכילה שיוציא בילדותו קדושות באכילתו בקדוש' חסו ואכל וחי לעולם ר"ל ע"י אכילתו יהי' לו אחיזה בחיי עולם הנלחמים * ולכן ישלחהו ה' מגן עדן לעבוד את האדמה כי עוה"ב אין

בו לו אכילתו ולא שתי' כ"א בזה העולם יוכל לתקן להוציא בילדותו קדושים ככ"ל והלדיק הזה המתנהג בקדושה בתורי' ובאכילה ובשתייה ובכל מעשיו הוא מושך השפעות חסדים לעולם חסו ואברהם זקן בא בימים ר"ל זקן זה קנה חכמה ובה למדרגת ימים להמשיך השפעות חסדים הנקרא ימים ע"ד יומם יוזה ה' חסדו * והי' בדרך את אברהם בכל. דהלדיק המושך השפעות לריך שיהיה כל כוונתו רק לכללות ישראל: ולא יחוש על עלמו כלל כאלו אינו בעולם. רק הש"ת הוא המשגיח על הלדיק ומברכו בכללות ישראל הגם שהוא אינו משגיח על עלמו חסו והי' בדרך כו' בכל. פי' בכללות ישראל. והנה הלדיק גמור ככ"ל הוא הולך בהתגלות אצל מי שאינו עדיין במדרגת ה"ל לריך להיות הלכע לכת לתקן כל פנימיותו חסו ויאמר אל עצדו זקן ביתו פי' הלדיק גמור ה"ל אומר אל הלדיק השני שעדיין אינו במדרגת זו ואינו אלא כעבד במדרגת זאת שריך להיות עוד הלכע לכת ככ"ל לתקן הפנימיות חסו זקן ביתו: המושל בכל אשר לו פי' ועכ"פ הוא במדרגת זו שהוא מושל במדה זאת שלא להתקנה עלמו בחבירו שאינו חומד ומתאווה להתקנה בממון של אחרים: שזה הוא עיקר מי שרואה לילך בדרכי ה' להוציא מלבו הקנאה והמדת ממון שהיא עיקר המוטיב מעבודת הבורא * חסו המושל בכל אשר לו שדי לו במה שיש לו: ואינו חומד בשל אחרים * והלדיק הגמור הרוא' להביאו ג"כ במדרגת גדולה: אומר לו שיש נח ידך תחת ירכי ר"ל שיתקשר עמו. לזה רמז ירכי הנקרא יסוד שהוא התקשרות כידוע * חסו שכאמר ביעקב אבינו ע"ה וזרח לו השמש כאשר עבר את פנואל ר"ל השמש היא הבהירות והקדושה רבה היא זרחה ומאיר לו כאשר עבר את פנואל פי' פנואל לשון פנו אל והוא כשאדם מסית דעתו מהקדוש' אזי מיד והוא זולע על ירכי היינו שיש לו חסרון בהיך וכאשר עבר את פנואל ר"ל שאינו מסיח דעתו כלל מהקדוש' אז וזרח לו השמש נמלא שגריך האדם לקשר עלמו עם לדיקים גמורים בקדושתם ובהירתם ולשמור עלמו לכל יפכה אל מדעתו ולקדש עלמו בכל המדות ככ"ל והשם יעזרו לעבדו באמת ויהי ה' עמו כאשר היה עם אבותינו אמן כן יהי רצון *

ויען עפרון כו' אדוני שמעני ארץ ארבע מאות כו' וישקול אברהם לעפרון כו' נראה לפרש דהנה האמת הוא השורש שיהי' האדם כעפר לכל: אך היסוד העפר הוא המושך את האדם לעולות ושפלות גם אם הוא לדיק באומרו ה"ה"ר אליו שאינו לריך לעבוד עמו

נעים חיי שרה ארימלך יא

העולם בנחת וחנינא בנער פסק מיטרא * וכשבא לביתו אמר כל העולם בנער וחנינא בנחת אתא מיטרא : ולכאור' וכי לא ניח' ליה לר' חנינא שיהיה העולם בנחת שאמר כל העולם בנחת : ולא היה לו לומר רק חנינא בנער כדי שיפסוק המער שלא יהא לו נער בדרך : ולפי דברינו הג"ל יבואר היטב דהיינו שדבריו היו בלשון חימי אך אפשר שזה הוא גשמי ברכי וכל העולם בנחת ממער הזה : הלא חנינא בנער : והכל הוא בשביל הנדיק כ"ל וראויה הוא שיהיה הנחת מקודם להנדיק : ואח"כ אמר כל העולם בנער וחנינא בנחת ר"ל הימכן שיהא אפשר שיהיה העולם בנער מאחר שמנינא בנחת ובידו הכח לשבר המקטריגים והחילונים ולהפכם לרחמים וההכרה שיהיה עולם בנחת ולא בנער : והוא ואברהם זקן בא בימים זקן זה קנה חכמי בא בימים פעל ועשה רחמים שיהיה תמיד בלי הפסק ימים רמז לרחמים כידוע : וה' בך את אברהם בכל : דהנה את זה לעומת זה עשה ה' : דיש בהקליפה הנקרא כלב ויש לקרא בהמי שהוא ג"כ גמי כלב : וע"י השם הקדוש הנקרא בכל נשברים הקליפות ה"ל : וגמלא אחר שתיקן אברהם אביו ע"ה שהסיר המסך המגדיל היה בקל לאחריים לבא לעבודת הבורא חבו חשקו ותשוקתו של הנדיק שגולם ילכו בדרך ה' : חבו ותתא אל עבדו ר"ל שהוא מורה דרך ה' להעבד הזה העובד ע"י והיינו זקן ביתו שקנה חכמה ע"י ביתו ואומר לו שים נא ירך תחת ירכי כ"ל ויתקשר עמו וק"ל *

או יאמר ואברהם זקן כו' דהתורה הקדוש' הורה לנו דרכי הנדיקים אך יתנהג לעורר רחמים ומסדים והשפעות לעולם : ונקדים לפרש אלה תולדות כו' בהנראס : ודרשו חז"ל בהא' בראס דהעולם הזה נברא בהא' כי ביה ה' אור עולמים * ועוד דרשו בהנראס : באברהם : ושני מדרשות עולה בקנה אחד : ע"ד שפרשתי על מה שאמרו חז"ל מתחילה עלה במחשבו לבראה במדה"ד * וראה שאין העולם מתקיים ושיתף בו מדת הרחמים * וחלילה לחשב אלל הבורא האחד הפשוט האמיתי שום השתנות חלילי אך נרא' כוונ' חז"ל דבאמת העולם העליון נברא במדה"ד והוא מתחילי ר"ל תחילי עלה במחשבו ר"ל לעולם המחשב' הוא העולם העליון ובראו במדה"ד : וראה שאין עולם מתקיים כו' ר"ל אבל העוה"ז ראה שאין מתקיים במדה"ד שיתף בו מדת הרחמים לעולם חסד יבנה וכוה מצואר דברי חז"ל בהא' בראס היינו העוה"ז נברא בהא' * וגם רמז באברהם הוא מדת חסד * והבי' החסדים הם נתעוררים

עוד כי כבר תיקן את עלמו במה שהוא במדרגת עפר וע"י מציאו לעולות בעבודת הבורא י"ת ולריך האדם להתחזק בגדו או בשמעו את דברי ה"ה"ר המציאו לעולות להתחיל בעבודת הבורא מחדש כאלו לא עשה עדיין כלום והוא שאנו מתפללין ונפשי כעפר לכל תהי' ובמנוחך תרדוף נפשי ר"ל שלא יביאנו ה"ר לעולות לבטל מנוחך חלילי אלא אדרבה במנוחך תרדוף נפשי לזה אפשר רמז הכתוב ג"כ כאן כי אברהם רמז לנדיק ועפרון רמז ל"ה"ר של מדרגות עפר כ"ל חבו וישן עפרון כו' אדוני שמעתי אך ארבע מאות כו' פי' שלהנדיק אומר לו ה"ה"ר שהוא אדון בדבר עבודתו יח"ש שכבר תיקן הכל חו רמז ד' מאות שקל כסף הם ת' עלמין דכסופין שהנדיק לריך לתקן אומר לו ה"ה"ר כבר תקנת הכל ומה זה ביני וביני : ולריך הנדיק להתחזק בגדו חבו וישקול אברהם ר"ל שלריך לשקול הדרך ה' בעבודתו מחדש לתקן ארבע מאות שקל כסף הם ת' עלמין כו' כ"ל חבו עובר לסוחר מלשון סחור סחור לכרמא שלריך לסבב את דרכו מחדש וק"ל *

ואברהם זקן בא בימים כו' ג"ל ע"פ דאיתא בגמרא כל העולם כולו ניזון בשביל חנינא בני כו' : ושמעתי אומרים הפירוש : בשביל ר"ל פי' שרבי חנינא בן דוסא עשה שביל וריך ופתח הניירות ע"י ניזון כל העולם ויש לומר ג"כ לפי דרכינו בענין עבודת הבורא ב"ה שאנו רואים כמה לדיקים מסגפים עולם בסגופים גדולים כמה שנים וזאים למדרגת חסידות : ויש בני אדם שאינם מסגפים עולם כ"כ ואעפ"כ זוכים לחסידות ושלמות זה ג"כ ע"י סיבת הנדיק שסיגף עלמו והסיר המסך המגדיל הגדול החרולים והקול'ים והברקיים החילונים המעכבים את האדם לבוא לרכי ה' ועושי שביל וריך בעבודתו י"ת אזי בקל לקרב אל הקדוש' ולירך בדרכי ה' : חבו והחלילי מכה לפניהם ר"ל ע"י המזוי של הבאת ביכורים : הכו החלל ואויר העולם שהוא מלא חילונים הכו ובערו אותם ע"י מזוי זאת חלול הוא לשון חלל ואויר : חבו כל העולם ניזון בשביל חנינא בני דהיינו שע"י מעשיו הקדושים כבר נתעורר רחמים ופתח שער הקדוש' ע"י שהסיר המסך המגדיל כ"ל והיה קל לכל אדם לעבוד הש"ת ב"ה : וחנינא בני די לו בקב חרובים רמז די כאדם האומר יש לו די דהיינו כמו רב לי שמח' וחדוה בדבר זה שהיה כח בידו לשבר הקב חרובים המה המקטריגים שמרמזו קב חרובים לעולם החרוב : והוא במעשיו הקדושים הפכם לרחמים : חבו מה דאיתא ברבי חנינא בן דוסא שהלך בדרך ואתא מיטרא אמר כל

נעם תולדות אלימלך

כסוף נכספת דהיינו התשוקה והאהבה ישיב לבעליו
 יעל דרך הזה פרשתי דברים היוצאים מן הלב וכנסים
 ללב פי' לאותו לב עזמו שיאלו ממנו באמת אותן
 הדברים מחריס וכנסים בלבו ומוסיפים לו עוד
 קדושה ומקשו בנמי' אם על הפתיחה חייב על הכריי'
 לכ"ש פי' לפי דרכיו הג"ל* אם החיוב על הלדיק לפתוח
 לבות בני אדם במעייני היראה ד"ש על הכריי' .
 ומשני להביא כורה אחר כורה דהיינו אם בפעם
 אחד לא יפעול לפורר לבס יחזור ויוכה ע"ד הוכח
 תוכיח' חסו ויחן בנחל גרר ר"ל כאשר ראה יחזק
 שאינם פונים אל יראתו ללמו' ממנו ה"י הוא מתגב'
 והולך בקדושתו עד הנחל העליון שהוא נחל ה' והמשך
 משם יראה והתעוררי' עליהם כי כן דרך הלדיק
 להמשיך התעוררת יראה רוממות מעולמות העליונים
 על כל בני אדם: חסו וישז יחזק ויחפור את בארות
 המים אשר חפרו בימי אברהם ויסתמוס פלשתים
 היה הוא חחר והעיר את רוחם ביראה שלימה
 והעיר היראה הקודמת שהכניס בהם אברהם אע"פ

או יאמר ותרע יחזק בארץ כו' מאה שפרים רמו לעולמות העליונים כאשר מבואר

לעיל דהיינו פי' שהיה משפיע לעולמות העליונים
 ויברכסו ה' פי"ו היה גורם שיתברך פי"ו השם
 הקדוש דעיקר ההשפעות באים פי"ו שם הקדוש :
 והו' תהילה לרוד ארוממך כו' פי"ו שאני מרומם
 אותך וגורם השפעי' בעולמות פי"ו ואברכי' שמך
 לעולם אני גורם שיתברך שמך להשפיע פי"ו השם
 הקדוש וק"ל:

ורבקה אמרה אל יעקב בנה לאמר הנה שמעתי
 את אביך מדבר אל עשו אחיך לאמר
 כבר דקדקו קמאי על מלת לאמר אין לו שחר כאן כמו
 בכ"מ שפירשו לאמר לזולתו' וגם לאמר שני פעמי'
 ונ"ל לפרש לאמר הראשון ויתורן ממילא האידך עפי'
 דאיתא בספרים שאיך עולה על דעת שיחזק אבינו
 ע"ה יר' לברך את עשו ולא את יעקב* ופירשו דבאמת
 היה רוי' לברך את עשו בעוה"ז בגשמיות: ואת יעקב
 היה רוי' לברך בעוה"ב: ופי' רוי' יחזק שכל ד' גליות
 יהיו תחת יד עת בני' בנלות שיטה' להם ג"כ מעט
 רוי' לקיים את שמו בני' בנלות שיטה' להם ג"כ מעט
 בעוה"ז ודרך הלדיק אף שמדבר בגשמיות אבל כוונתו
 בעולמות העליונים ברוחניות' חסו הוא ורבקה אמרי'
 אל יעקב בנה לאמר ר"ל מה שאמרי' אל יעקב שיקבל
 ברכות גשמיות מאבינו : הית' כוונתו' בעולמות
 העליונים בשביל הרוחניות שבתוך הגשמיות כי אין לך
 גשמיות שאין בו יציאות רוחניות חסו לאמר דהיינו

שהיה כוונתו' על אמרי' אחרת בשביל הרוחניות
 כנ"ל: מדבר אל עשו אחיך לאמר' שהנה רבקה הית'
 מעלה מורח על ראשי' פן לא יר' יעקב לקבל ברכות
 הגשמיות כי אין חפץ ללדיק בגשמיות ולכן אמרי'
 רבקה שמעתי את אביך כו' ג"כ לאמר דהיינו מה
 שאביך מדבר שרוי' לברכו בגשמיות הוא ג"כ כוונתו
 לאמר אמרי' אחרת בשביל רוחניות כנ"ל שיטי'
 בגשמיות ג"כ יציאות רוחניות כי אין לך דבר גשמיות
 בעול' שיטה' לו חיות בלא נ"ק מעולמות העליונים
 חסו שאמר עשו ליעקב יש לי רב פרשתי שאמר לו
 רב היינו העוה"ז הוא שלי וחלקי דעוה"ז הוא עולם
 הפירוד לכן נקרא רב ואין לך חלק בעוה"ז: יחי לך
 אשר לך דהיינו חלקך העוה"ב השייך יחי לך ולא
 עוה"ז: והשיב לו יעקב אבינו ע"ה: יש לי כל רעם
 לו על הכללות שבתוך הגשמיות שהיא החיות המקיימו
 שייך לי כנ"ל שאין לך דבר גשמי שיטי' לו חיות
 וקיום בלא קדוש' ואם אקח את חלקי דהיינו הכי'ק
 שבתוך הגשמיות אזי אהיה בטל כעפרא דארעא לגמרי
 לכן גם לי שייך בחלקך העוה"ז עבור חלקי שיש
 לך מחלקי הרוחניות חסו כל עזמותי תאמרני ה' מי
 כמוך ר"ל כל עזמותי דהיינו הגשמיות שאני מודקך
 בהם הוא ג"כ באותו כוונ' ה' מי כמוך דהיינו
 שכוונתי להעולמות העליונים לפעול פעולות רבות
 רפואות והשפעות ע"ד שאמרנו חז"ל באומות אין כמוך'
 אבל בישראל יש כמוך הקב"ה מחיה מתים אף הלדיק
 כן כמו שמצינו באלישע ע"ש חסו זאת מנוחתי עדי
 עד ר"ל שאמר דוד המלך ע"ה שגם מנוחתי זאת
 שאני חוני' למטה : הוא עדי עד דהיינו לעולמות
 העליונים כנ"ל שגם בגשמיות וכוונת הלדיק לרוחניות
 העליונים והבן :

או יאמר ורבקה אמרה כו' דאיתא בבוהר הקדוש
 דהשכינה נקראת רבקה . ועם בני
 ישראל נקראים בשם יעקב ויש לפרש בדרך הזה .
 דאיתא הנה רואה לברך את עשו בגשמיות בעוה"ז
 והשכיני' הקדוש' היא האם המרחמת על בניה ישראל
 ובכל נרתם לה לר' והיה תשוקת' מאוד שיברך יחזק
 את יעקב גם בעוה"ז כי האף תוכל לראות בפני
 עמה בלעז להם בעוה"ז ולכן אמרה אל יעקב שילך
 ויקבל ברכות מילחק : ויעקב היה מתירא מאוד
 שיתברך בפניי גשמיות כי מורא פלה על ראשו פן ואולי
 פי' הגשמיות יתגסס ויפחד חזי' מעבודתו י"ת
 כמו שאמר הכתוב פן תאכל כו' ורם לברך : לזה
 אמר אל רבקה חסו היא השכיני' הקדושה האף
 אוכל לקבל ברכות עוה"ז: הן עשו איש שעיר ר"ל לו
 ראוי' עוה"ז לפי מדתו שהוא איש מעורב בערובי'א הולך

יד תולדות אלימלך נועם

פרשת ויצא

בדרך לבו וכל הבא לידו לא ימנע עלמנו מלעשות
 אם טוב ואם רע : אבל אנכי איש חלק ר"ל
 שאני לר"ך להיות חלק ומלוחמא נח בעבודתו יתברך
 ויתעלי בני שום סיג ופסולת וסן ואולי ח"ו ע"י
 הנשמיות יומשך לבי מעבודתו י"ת כ"ל ואולי ימוטני
 אבי שנשמים הכורח יתעלה ימשמש ויפשפש
 במעשי והייתי צעיניו כמחעתע : והבאתי עלי
 קללה ולא ברכה שפי זאת הברכה ימיה קללה
 חלילה וחלילה . ותאמר לו אמו היא השכיני
 הקדושה עלי קללתך בני ר"ל עלי מוטל לשמור
 אותך מקללה : אך שמש בקולי ולך קח לי ר"ל
 שתקבל הברכות העוה"ז ג"כ שיהיה לי ר"ל ג"כ
 לעבודתו לשמו הגדול ששהיה כוונתך בכל עיני
 עוה"ז בן באכילה ושחיה ושאר גשמיות רק לשמים
 להוליא יעלוות קדושות מתוך המאכל באוכלך בקדוש'
 וצטתרה ושיהיה לך כח לעבוד לו י"ת ולעסוק
 בתורתו ובמלותיו וכן בכל דבר יהיה כוונתך לשמים :
 וילך ויקח ויבא לאמו מוכן ממילא שעשה מות
 השכיני לקבל הברכות באופן הזה לשמו הגדול
 יתברך ויתעלה זכרו לעד ולנלח נלחים אמן .

ויצא יעקב מבאר שבע כי ר"ל בהקדים לפרש
 פסוק ויחלוש יחושע את פמלק ואת עמו
 לפי חרצ . היות שסיבת השליטה של עשיו של עם
 הקדוש הוא הכל בכח מלות כיבוד אב שעשה ובמה
 היה כיבודו נחרצו שהיה ליד צפיו של יחזק וזהו
 אמר לו על חרצך תחיה פי' בשביל מלות שפיעית
 בחרצך ע"י כך יהי לך חיות קלת וזהו לא כתב
 בחרצך תחיה כ"א על פי' כמו בשביל ישראל
 כשרוין להחליש כמו של עשיו אינס ריכיים לעמוד
 נגדו בכח כל תרי"ג מלות שמקיימין תמיד כי אפילו
 בכח מלותיו אין לו שליטה עליהם כי הם קיימו
 כבוד אב יותר ממנו כמבואר בתורה הקדושה שיעקב
 כיבד את אביו יותר כדליתא במדרש שעשיו לא מלא
 יד להביא ונד כלב ורנה להאכילו לאביו . ונמלא
 מני' ובי' אבא לילל ב"י נרגא : וזהו ויחלש יחושע
 כי לפי חרצ פי' לפי מדרגתו וכחו של חרצו אשר
 לזה המליא עמנו ללחום עם ישראל בזה עמנו החליש
 אותו כ"ל * וזהו ג"כ פי' וילא יעקב מבאר שבע
 שידוע שבאר שבע רמו למדרגות גדולות אשר היה
 ליעקב אביו שתיקן כל השבע מדות כמבואר בספרי
 קודש לזה כשהלריך להתייבב נגד עשיו ולכן לא הלחיס
 נגדם בכל מדרגותיו הגדולות אלא ילאו מבחי' זאת
 הנקרא באר שבע : וילך חרנה פי' שהיה הולך בכח
 שלהם וזהו וילך חרנה ועשה והוליא נגדם וק"ל :
או יאמר וילא יעקב מבאר שבע ויפגע במקוס
 כי ר"ל דהנה הדיק הגמור אף שהלך
 ממדרג' למדרגה לר"ך שדמה בעיניו כאלו הוא אינו
 עושה כלום כ"א הכל הוא מהשי"ת ב"ה . וזהו כי
 עמך מקור חיים כי פי' דוד המע"ה אמר מה
 שאני מתפלל על החולה ונתרפא זו אינו מחמתי
 אלא כי עמך מקור חיים . ובאורך נראה אור ר"ל
 והאור הנראה לי הוא הכל אורך שאתה נותן בהסדך
 הגדול . וזהו וילא יעקב מבאר שבע דהדיק מתחילה
 מתקן הששה קלוות ונקרא הוא שבעה . וילא ממדרגות
 אלו וילך חרנה ר"ל שמולך ומבעל החרון אף מ"שאל :
 וגם פי' וילך שמולך ומביא חירות ויפגע במקוס ר"ל
 אף שהי' בכל המדרגות האלו היה חושב שכל תפלותיו
 שהוא מתפלל בכל הוא מאת המקוס ב"ה . או יש לומר
 הפי' ויפגע במקוס שכל תפלותיו לא היו רק על
 השכינה שנקראת מקוס . וילן שם כי בזה השמש ר"ל
 בכל עת אשר בא לו השמש דהיינו הבהירות ודביקות
 היה עוש' לינה דהיינו לילה ומושך בהשבו שאין
 זה מעלמי ומחמתי בא לי הבהירות כ"א הכל מאתו
 יתברך . ויחלוש והנה סלס כי דהנה הדיק הוא מושך
 ששפט

ויען יצחק ויאמר לעשו הן גביר שמתיו לך
 ואת כל אחיו נתתי לו לעבדים
 ודגן ותירוש סמכתיו ולך אפוא מה אעשה בני
 ויאמר עשיו אל אביו הברכה אחת היא לך אבי ברכני
 גם אני אבי כי ויאמר אליו הנה משמני ארץ כי
 ויש לךדק למה המתין יחזק עד שאמר עשו הברכה
 אחת וכי ולא בירך אותו מיד כשאמר לו עשיו הלא
 אללת לי ברכה גם לכאורה כמו זר נחשב שיחזק
 ירנה לברך את עשיו ולא את יעקב * אך הפנין
 דיחזק היה רונה לברך את עשיו בגשמיות ואת
 יעקב ברוחניות כידוע וכשראה עשיו שבירך יחזק
 את יעקב בברכה הראויה לו לעשיו נוח ואמר לאביו
 הלא אללת כי עכשיו שברכת את יעקב בגשמיו'
 דהיינו שהם נשפעים מ"ג עולמות עב"י הלא ברכה
 שהוא מעולם חלילות מגיע לי חוה אללת לי וכי
 והשיב לו אביו הן גביר שמתיו כי וכל אחיו כי
 ודגן ותירוש כי רמו השלשה ברכות הוא נגד שלשה
 עולמות הכ"ל נתתי ליעקב ארץ ולך אפוא מה אעשה
 בני פי' היא הברכה מעולם העשי' שיברך אותך
 בה חוה מה אעשה דייקא ר"ל מעולם עשי' ואמר
 לו עשיו בזה הברכה אחת היא לך אבי פי' שגם
 בגשמיות בעולם עשי' תמלא עוד ברכה לברכני ג"כ
 ומד ברכו בברכת גשמיות אבל כשאמר לו תחלה
 לברכו בברכת רוחניות כ"ל הלא אללת לא היה
 פונה כלל לדבריו ולא השיב לו כלום ועשה עלמנו
 כלא ידעו והשיב לו מה אעשה וק"ל :

❧ **ויצא אלימלך נועם** ❧

אשר ע"י יזכה לפנימיות התור' ועוד נוסף לזה שיספיע השפעות טובות לישראל' וזהו כי מן הבאר ההוא יסקו העדרים הם ישראל הקדושים עדרי לאן קדשים: והאבן הגדול' על פי הבאר ר"ל הדכתוב מפרש דשורש מקום קדוש' הוא למעל' וחותיות הקדושים נקראים אבנים כדאיתא בספר יציר' ובעולמות עליונים שם החותיות גדולים ולנו נתן הש"ת חותיות זעירין כדאיתא בזוהר הקדוש אית אחווין רברבין ואחווין זעירין ואנו מחויבין לקדש ולטהר עצמינו ולקשר חותיות זעירין בחתווין רברבין העליונים והוא ע"י נפש רוח נשמי שיזכה האדם' וזהו והאבן גדולה ר"ל החותיות גדולים הוא עפ"י הבאר ר"ל בעולם העליון הנקרא פי הבאר שם הוא שורש הקדוש' ונאספו שמה כל העדרים ר"ל אחר אשר יאסוף יחד כל הג' בחיות נפש רוח נשמה הג"ל: אז וגללו את האבן ר"ל גלילי' והפיכי' דהיינו שעם הקדוש האמת הם מהפכים מדת הדין למדת הרחמים וממתיקים הדינים בשורשם והסקו את האבן פי' אזי הם גורמים השפעות לישראל לאן קדשים והשיבו את האבן למקומה ר"ל שגם הם גורמים קישור ויחוד החתווין זעירין לחתווין רברבין העליונים ששם הוא עיקר מקומם ויאמר להם יעקב אחי מאין' דהנה הנדיק רעיוניו סליקי עליו תמיד לחשוב תמיד יראה ה' ולדרוש ולחקור כל אופני יראה ה' ועבודתו יתברך ויתעלה כאלו מחשבותיו מדברים זה לזה לומר לו אחי סיב' ופעול' היא לאדם שיתעורר לבו לעבודתו י"ת וזהו ויאמר כו' אחי מאין אתם היינו מאיזה אופן וסיבה בא לכם התעוררות לעבודתו י"ת ויאמרו מהין אנחנו דהיינו סעיפיו ומחשבותיו ישיבו' שבה להם עיקר התהלת התעוררות יראה מחמת שהזכרנו המרון שהכעסנו שמו הגדול יתברך ויתעל': וכפרט בעון המאזי בעו"ה כאשר יוכל האדם בטומאת קרי אזי יחמד האיש וילפת אחותו חיל ורעדה ופלגות וע"י יתעורר לב האדם לעבודתו י"ת באומרו איך הכעסתי את שם הגדול והגורא במעשי הרעים וכשלת בעוני זהו שאמר התנא הסתכל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עביר' דע מאין באת מטיפה סרוח' פי' מאין באת להתחיל בעבודת הבורא יתברך: דהיינו שתזכור איך נכשלת בעוונך במקרה בלתי עשור וזהו מטיפ' סרוחה: ולאן אתה הולך ר"ל אחי סיבה ואופן יביאך שתי' הולך בעבודתו יתברך: בזוכרך שתשוב לעפר רימה ותולע' הסיבה האמת מביא לאדם הכנעה גדול' והוא העיקר ושורש לאדם שצ"י הכנע' יהיה הולך ומתגבר ביראת ה' ובחורתו הקדוש': ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון כו' דהיינו אחר שתזכור שני דברים הג"ל

השפעי' ופרנסה ונריך שיהא הפרנסה והלחם אלנו כהלום: דהיינו שלא יהא הלחם אלנו רק מזד ההכרח שבנתי אפשרי לעולם בלא לחם' וזהו חותיות לחם הוא לחם' וגם נריך להיות תמיד נגד עיניו שפלות עצמו' ורוממות אל יתברך ואז תפלתו עולה לפניו י"ת: וגורם לעצמו שיבא לו קדושה ע"ד שפרשמי לעיל בפי' תולדות דברים היוצאים מן הלב כו' דהיינו שדברי קדוש' היוצא מלב האדם נכנסין ללב אותו אדם עצמו ומרבים ומוסיפים קדושה רבה יתירה: וכן להיפוך ח"ו וזהו ויחלום' ר"ל שהיה אלנו השפעות הלחם כהלום' ועוד והנה סלם מולב ארצה ר"ל התפילה שהיא עולה למעלה לזה רומז סלם: היה מולב ארצה דהיינו שהתחלתו היתה מולב ארצה שהיה מסתכל בשפלותו' וראשו מגיע השמימה היינו רוממות אל' ופעל ע"י' והנה מלאכי אלקים עולים ר"ל התפילות והדבורים הקדושים שעולים למעל' לעולמות העליונים שהם נקראים מלאכים: ויורדים בו ר"ל אותם הדבורים עצמם ירדו בו דהיינו בקרבנו שנתוסף לו קדושה כג"ל וק"ל*

וישא יעקב רגליו כו' ע"ד הרמז דהנה לדיק הוא כוללות ישראל והוא מעלה כל השפלות אשר נעשה בישראל חלילה להביאם אל הקדושה וזהו וישא יעקב רגליו ר"ל דגם פושעי ישראל מלאים מזות כרמזן רק שאין כח בהמאזה שתעלה במעלות קדושים מחמת עבירות המכבים אותה והורידו אותה לרגלים למטה' והנדיק העובד באמת מוציא הקדוש' מהקליפה ומעלה אותה להש"ת ב"ה וזו הוא וישא יעקב הוא הנדיק הנקרא בשם יעקב הוא מעלה ומנשא למעלה את רגליו ר"ל הקדושה שנפלה אל הרגלים' ויך ארצה בני קדם ר"ל נעשה הולך עם הארציות: בני קדם ר"ל הנוגע להבורא ב"ה שהוא קדמוני של עולם: וירא והנה באר בשדה' דהנה הכתוב הורה לנו את הדרך אשר יבא בו הנדיק אל המדרגה הג"ל הוא ע"י שהנדיק רואה תמיד על הפנימיות התור' הקדושה דהתורה נקראת באר' באר חפרו שרים' והפנימיות נקרא שדה שהוא חקל תפוחים: וזהו וירא והנה באר בשד' ר"ל שיעקר התור' היא בשביל השדה שהוא הפנימיות הנקרא שדה חקל תפוחים כג"ל והסיבה אשר על דו יציג פנימיות התורה הוא ע"י ג' בחיות שנתן הש"ת באדם דהיינו נפש רוח ונשמה והיינו אחר שיצבר האדם הנפש הבהמיות חכי' לנפש השכליות ואח"י יזכה לרוח ואחר אשר יחזיק במעוה בעבודת הבורא באמת חכי' לנשמה וע"י ג' בחיות אלו חכי' להשיג פנימיות התור' הקדושה' וזה רמז שלש' עדרי לאן רובלים עליה כו' רמז לג' בחיות הג"ל

הניל תזכה לרוממות אל יתברך : וזהו וירא והנה סלם מולך ארלי' כו' : סלם בלא וי'ו גימ' סיני דהיינו הסיני הגורמות לאדם שישיג את התורה הכינתי בסיני הוא העיקר הכנטי חסו מולך ארלי' רמז להכנטי גדולי' וראשו היינו הקדוש' שישיג עי"ו מגיע השמימי' ולריך שיהי' השתוקקתו מאוד מאוד שיגיע בקדושתו למעלי' למעלי' עד אין קץ ותכלית וישתוקק תמיד לאמר מתי אגיע למקום אבותי : והני מלאכי אלקים עולים כו' דהני הדבורים של אדם המדבר בקדוש' כבדו מכל דבור ודבור שילא בקדוש' מלאך קדוש' וזהו מלאכי כו' עולים ר"ל הם מעוררים אתערתותא דלתתא ויורדים זו היינו אתערתותא דלעילא בהשפעות טובות על ישראל* וכחזור לביאור הכתוב ויאמר להם הידעתם את לבן בן נחור ר"ל שמהשבותיו שואלים זה לזה אם נתנו לב לדעת המחשבתי' ופניות שבאים לאדם בשעת הלימוד התורה הקדוש' הנתנה אל שחורי' ע"ג אל לבני' וזהו רמז לבן דהיינו המור' בן נחור לשון בני אמי נחור כי דהיינו הפניות והסתות המחשבות זרות שבא בתוך לימוד ויאמרו ידענו שמהשבותיו ישיבהו אמנם כן הוא ידענו שנתונו לבנו להסתכל תמיד עי"ו ויאמר להם השלום לו פי' הן אמת שאתם נותנים דעתכם להסתכל על הפניות והמחשבות זרות? אבל זאת אני שואל אתכם אם תקנתם והשלמתם את המדי' הזאת להיות הלימוד שלכם בשלימות בלי שום פגי' ויאמרו שלום והנה רחל בתו ברה עס האן ר"ל עי"ו שאנחנו תמיד מזדעזעים ויראים כרחל לפני גחזה בזה השלמנו מדותינו בלימוד התורה הקדוש'* ולזה רמז רחל בתו רומז לירא' הנקרא בת : דאהבה נקרא בן' ויאמר הן עוד היום גדול ר"ל דגם זאת אומר הלדיק פן תאמר הן עוד היום גדול לעסוק בעבודתו י"ת כאשר אפנה מעסקי עיני עוה"ז אז אתחיל בעבודתו י"ת אל תאמר כן כי לא עת האסף המקמי' ר"ל שאין עת לאסוף קייני עוה"ז כי אל ימינו עלי ארץ אך כן תעשו ותללימו : השקו את האן ר"ל עיני עוה"ז דברים הגשמיים יהי' לכם כמו נשיקה כדרך המנשקים שאינו אלא נגישי' בעלמא כן יהי' מהשבותים על עסקי עיני עוה"ז כמו נגישי' בעלמא ודבר הכרחי' ולכו פי' ועיקר לדבק עלמו כבורא י"ת דבניות ושלמות גמור וזהו ותישק ערפי' לחמותי' רמז לדברים הגשמיים הנקראת בשם עורף יהי' כמו נשיק' ורות דבק' בה רמז בעיני עבודתו דהיינו לרוותו בשירות ותשבחות לריך לזה דביות גמור : ויאמרו לא נוכל עד כו' : ר"ל שמהשבותיו ישיבהו כי תאמר הרי לא נוכל להתחיל בעבודתו י"ת עד אשר יאספו כל העדרי' כו"ל כ"א ב"ג בחינות נפש ר"ג והדבר קשה עלינו עד מאוד :

אני נותן לך ענה דהיינו עודנו מדבר עמם ר"ל בעת שתתחיל לדבר בדברי תורה ורחל ברה עס האן ר"ל אז תראה לדבר בירא' ופחד כו"ל אשר לאבי' היא הירא' השלימי' יראת הבורא ב"ה וב"ש ויתעלי' הוא אבינו שבשמים יעשי' עמנו חסד וי"ש בלבנו אהבתו ויראתו לעד ולנצח נלחם אמנ *

אן יאמר וירא והני בחר בשדי' כו' : דהנה אנו אומרים אלקי אברהם כו' ואח"כ האל הגדול כו' זה אחד כי אין אבות אלא שלשה ובשורשם בעולם האלילי' נקראים גדולי' גבורה תפארת וזהו הגדול כו' כי תפארת נקרא נורא כידוע וכל מעשיו בחור' ובמזות הוא כדי להשפיע כל השפעות מלמעלה למדת מלכות הנקראת בחר מים חיים וזו הוא פי' והנה בחר בשדה' והנה שלש' עדרי' אן כו' שהאבות הם נקראים עדרים המשפיעים לנו עי"י מלכות * וזהו מן הבאר ההוא ישקו כו' רק והאבן גדולי' על פי הבאר' כי ידוע שהחיזונים נקראים אבן גנף הם מעכבים השפע' וזהו וגללו האבן מעל פי הבאר שמסלקים החיזונים מהבאר כדי שתלך ההשפע' והשיבו את האבן למקומה כי לעתיד ישחט יהיה"ר היינו שהקליפי' יבוער מן הארץ והרחניות שבו יושאר והכל יוחזר להקדוש' במהרי' בימינו אבי"ר :

ויעקב היה רוע' את לאן לבן הנותרות כ"ל לפרש לבן רמז ללובן העליון ולאן רמז לישראל לאן קדשים ויעקב אבינו ע"ה היה רולי' לתקן לישראל בגלו' המר והמתיק הדינים מעליהם וזהו הנותרות רמז לגלות המר שאנחנו נותרנו מעט מהרבי' וזהו רועה את לאן היינו ישראל הנותרים בגלות המר היה רוע' אותן' וממתיק הדינים מהם לרחמים ויקח מקל רמז לדינים ע"ד שבטך ומשענתך דהיינו השבט והמקל הם הדינים השולטים חלילי' הלך יעקב לתקנם ולהמתיקם ע"ד פרשיות תפילין הקדושים המרומזים בארבע תיבות אלו לבני' לח לח וערמון דארבע פרשיות של תפילין הם רומזים על המסד ורחמים ודין וגבור' דהיינו ואהבת הוא אהבה וחסד והיה אם שמוע הוא רחמים דכתוב בה ונתתי מעד ארכס שהוא עי' הרחמים' קדש הוא דין שסכה בכורי מלרים' והיה כי יביאך : הוא גבורה : שנאמר בה כי ביד תזקק כו' ויד תיבות אלו רומזים ג"כ רמזים הנ"ל' דהיינו לבנה רמז לחסד כולו לבן' לח רמז למים היינו רחמים' לח וערמון רמז לדין וגבורה : כמ"ש בזהר ועי' הד' פרשיות היה ממתיק הדינים : ויפאל בהם פללות לבנות ר"ל שפילל בהדינים

ארימלך

ויצא

נועם

בכל מגמותיהם רק להעלות את השכיני לא שם עליהם הדבר כי"ל והיה העטופים ללבו ר"ל שאותם הנדיקים לא השגיחו רק לתקן לובן העליון להעלות השכיני: והקשורים ליעקב כ"ל אותם שיש להם התקשרות עם כללות ישראל הם פועלים כל הנטרות והשפעות הנלרכים ליעקב היינו לכל עם בני ישראל משפיעים להם כל עוז לעולם אמן*

או יאמר והיה העטופים ללבו והקשורים ליעקב: דהנה כתיב תפלה לפני כי יעטוף *

דהנה הנדיק לר"ך להעלות העולמות התחתונים מלמטה למעלה עד שורשם חס נקרא עיטוף דהיינו שכל עולם נעשה לבוש ועיטוף לעולם השני לו וכן עד סוף כל המדרגות: ותפילה הוא לשון חיבור כמו נפתלי אלקים ומדת מלכות נקראת עני דלית לה מגמרה כלום כדאיתא בזוהר ולפני ה' ישפוך שיחו פי' שהנדיק לר"ך להעלות במחשבתו בדביקותו עד רום המעלות שהוא מקום הלובן שכולו רחמים חסו לפני ה' כי חסו והיה העטופים ללבו כי והנה כתיב ומשה יקח את האהל ונטה לו כי וקרא לו אהל מועד כי הנדיק מתדבק בשרשו ברום המעלות בהתבודדותו ובמחשבתו ומקשר נפשו בעולמות העליונים וממשיך השפע למטה חסו אהל מועד: מלשון מועד ויום טוב ושבת כי ביום טוב ושבת הוא עת רצון כי רעוולו דרעוין אשתכח וכל דינין מתכפין: חסו והקשורים ליעקב פי' שהם מקשרים עצמם במחשבתם כ"ל הם ממשיכים השפעות ליעקב ויהושע שהיה במדרג' פחותה ממנו כתיב ויהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל כידוע שכימי החול השכיני מלוכב במטי"ס הנקרא נער וכל העולמות מקבלים על ידו ובוה יבואר הפסוק ותקרא שמו משה כי מן המים משיתאו פי' כי כוונת מלר"ס היה שהי' ידוע להם שמש' הוא משורש כל החסדים ולכן השליכו אותו למים כדכתיב ויהי מדביל בין מים למים: וכת פרעה החזירו לשורשו דהיינו שהסיר' אותו ממים התחתונים ונתדבק בשורשו והבן:

פרשת וישלח

וישלח יעקב מלאכים לפניו כי יל ע"ד סרמ

דהני הנדיק כל עבודתו הוא להיותו דבוק בו יתברך ויתעלי' ולדבק בשמתו תחת כסא הכבוד מקום שרשו והנדיק המזכך את גופו ומטהר עצמו מכל התאויות החילוים אזי גם גופו הטהור דבוק בו יתברך

בהדיים פלגות היינו חסד ורחמים: מהשוף הלבו דהיינו שהמתיקם עד שנתגלו החסדים המגולים אשר על המקלות ויצא את המקלות אשר פלג ברהטים ר"ל שהציג ופעל שנהיה אהנו ג"כ יכולים להמתיק הדינים ע"י התור' והיינו ברהטים בשקתות המים רמז להתור' הקדוש' הנקרא ברהטים כדאיתא בזוהר הקדוש אשר תבוא' האן לשמות ר"ל כאשר יבואו האן קדשים דהיינו ישראל לשמות התור' וללמד לנוכח האן: אז יהי לנוכח לפנייהם כל המאורעות והנטריות ישראל בגלות המר הזה: ויחמנה בבואן לשמות דהיינו שיבא להם חימום גדול בלימוד הזה: ויחמו האן אל המקלות ר"ל שיבואו להם חימום על הדינים ועל המאורעות אשר לא טובים: ותלדנה האן עקודים כי דאיתא בספרים הקדושים דיש עולמות נקראים כן עקודים כי שבראם הבורא ז"ה בתחיל' והם היו די ואח"כ החריבן ובראם מחדש ומגם ברחמים והנדיק בתורתו הקדוש' הוא בורא שמים חדשים: וכבר אמרתי הטעם שהנדיק יכול לבטל הדינים הקב"ה גזר והנדיק מבטל הוא ע"ז מחמת שהגזירה נגזרה בחזרה עולם והנדיק עוש' שמים חדשים ונמנא לא היה הגזירה בזה העול' * וממילא הגזירה בטיל' חסו ותלדנה האן עקודים ר"ל שהם עצמם מולידים ועושים עולמות ועושים אותם רחמים גמורים: והכשבים הפריד יעקב ר"ל כשב וכשב הוא אחד: והוא כאלו נכתב כשבים והיינו רמז לאותן שבים בסקוד עליון מלשון בהדי כבשי דרחמנא כי אותם הפריד יעקב דהיינו שיהא כל עבודתם על השכינה שיהיה לה עליה: ולא כ"ל ויתן פני האן אל עקוד: דאיתא כל האומר העקדי ומכווין כאלו עוקד עצמו ע"ג המנוכה אזי הקב"ה מלרף מחשבתו למעש' חוכר זכו עקידתו לישראל חסו ויתן פני האן אל עקוד אל זה שעוקד עצמו כ"ל: וכל חוס בלאן לבן ר"ל אותם הנדיקים שהם בין אן לבן הם ישראל כ"ל שבאו בסקוד העליון ומחממים עצמם לעלות את השכינה וישת לו עדרים לבדו: ולא שתם על אן לבן ר"ל שלא שתם על ישראל שעי' יהי' ההשפעות לישראל: רק והי' בכל יום האן המקושרות לשון התקשרות ר"ל כי' ע"י אותם הנדיקים שיש להם התקשרות עם כללות ישראל ומחממים עצמם לבטל כל הדינים מישראל הם משפיעים להם כל לרכיהם: ושם יעקב את המקלות היינו הדינים כ"ל שם אותם לפני האן: ברהטים ר"ל שהם ימתיקו הדינים ע"י התור' הקדוש' * ליחמנה במקלות ר"ל בשביל שהם משגיחים על ישראל ומחממים עצמם עליהם להמתיק הדינים: ובהעטיפ האן לא ישים ר"ל אותם הנדיקים העטופים

יחזר מן הראויה במסים וארנוניות גזל יהי צידם ועיני ירהם ה' עלינו כי די לו צוה שאנחנו נכנעים לפניו וחולקים לו כבוד עם לבן גרתי ואחר עד עתה. דהני לבן אותיות וכל דהיינו הילך הרע נקרא נבל' ואחר שיצא האדם לעבוד בשני יצרים כאמור בכל לבדך בשני יריך אזי היתה'ר נהפך ללבן דהיינו לובן העליון: ואימת זכה אדם לזה העיקר הוא ע"י הכנע' שיחזיק עלמו צוה העולם כגר: חזו עם לבן פי' שזכיתי שיהי' הילכה'ר נהפך מנבל ללבן הית' הסיב' לזה: גרתי לשון גירות דהיינו שהחזקתי עלמי כגר בהכנע' גדולי: וזכל זאת לא עלתי צידי צימים מועטים כ"א ואחר עד עתה פי' שאחרתי בעבודה הזאת יום אחר יום ושני אחר שנה חזו טאמרת וזכר אמר אנא השם וכשמע קולו פי' שזמן ארוך לריך האדם לעטוף אנא השם עזרני שאזכי ללבדך באמת: ואז וכשמע קולו חזל לא צימים מועטים' ואם תאמר ומהיכן יהי' פרנסתו של אדם לזה אמר ויהי לי שור וחמור' דהיינו שהפרנס' בא ממילא אם עושים רצונו של מקום' ואשלה' להניד לאדוני למנוח חן בעיניך ר"ל כי כן דרך האומות בראותם כבוד ועושר ישראל אזי הוא חביב ונושא חן בעיניהם אף שאינו נהי' מישראל אעפ"כ נושא חן בעיניהם' וישונו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך כו' ר"ל הרמז הגם שהדבורים של הלדיק פועלים ונכנסים בלב עשו שיאמרו לאחיו כו"ל אעפ"כ וגם הולך לקראתך פי' אעפ"כ הוא מתנגד והולך לקראתך ומעשיו הם התנגדות והיפך מעשיך הטובים: וארבע מנחות איש עמו רמז שגם שעושי' כל מעשים רעים אעפ"כ אומר שהוא בן עולם הבא שיש לו ת' עלמין דכסופין וזהו עמו שאומר שעמו הם ארבע מנחות רמז לת' עלמין כו"ל:

או יאמר ויהי לי שור וחמור' דהני כתיב ויאמר חלקים ישרנו המים שרץ נפש מיה ועוף יעופף על הארץ' יש לומר הרמז שע"י התור' הקדוש' הנקרא' מים יצא האדם לנפש מיה דהיינו לשמ' עליוני' ועוף יעופף על הארץ ר"ל שיעופף עם מחשבתו בעולמות העליונים ויברא חלקים את התנינים הגדולים ופי'ש"י ודבריו אגדה הוא לווייתן שבראש זכר ונקב' יש לומר שרש"י ז"ל רומז דבריו לתרץ לשון הכתוב ויברא שהוא מיותר לכאור' וגם השינוי לשון שהי' לו לומר ג"כ ויאמר יהי תנינים כו' אך לפי הענין הכ"ל יבואר שזה רמז על הלדיק הדבוק בו י"ת הנקרא לווייתן לשון לווי" ודבוק בהש"ת צ"ה שזה בלתי אפשרי שיבא לאדם כ"א מאתו יתצ"ש דמעיקרא ליוה הש"ת שיעבוד אדם מתולדתו המדרג' הואת שיצא לנשמי ולכן נאמר ויאמר כו' חזל

תנכך: וחזו הוא לשון תפילי' דהיינו דביקות כמו נפתולי חלקים כו' שע"י התפילות הזכות והללויות במחשבות טהור' נתדבק בו י"ת: והיו וישלה לשון לוויה כמו וילך פרעה חלקים וישלחו אותו תרגום וישלחו ואלויו' ר"ל שהלדיק מלווה את המלאכים הסלמים לפניו דהיינו הדבורים היוצאים מפי הלדיק נבראים מהם מלאכים והיינו שגם גופו הטהור הוא מסייע להמלאכים שלו שיעלו למעל' לפניו אל עשו אחיו ר"ל ע"י גורם שעשו נעש' אחיו: ארצה שער שדה אדום פי' שגנעש' אחיו למטי' לזה רמז ארצי' שער' וגם נעש' אחיו למעל' דהיינו בעולם שלו הנקרא שדה אדום השר של אדום נעש' ג"כ אחיו וילך אותם לאמר פי' לו הוא לשון זירה כדאיתא אין לו אלא זירה דהיינו שהלדיק מוליך דבריו מפיו הקדוש בקדוש' ובזירה כ"כ עד שהם נעשים חזקים כ"כ' לאמר פי' **שיאמר** ממילא הדבר הזה שיתהפך עשו לאחיו פי' בודאי אין מן הכוכן לעשות זאת עיקר התפילי' רק ע"י הדביקות בשאר תפילותיו ודבריו של הלדיק במחשבות טהורות וללויות ממילא יולא הדבר הזה לפעולתו שגם חויביו יטלים עמו: חזו רמז שזוה ירמיכו הכביא ולא תוליו' משא נבתיכם ציוס השבת' דהנה כפי הנהגתו של אדם כל ימי השבוע ימי החול במחשבות טהורות בתפילי' אזי בשבת קודש נתחפף בו קדוש' יתיר' יותר ויותר: וכן להיפך ח"ו אם הולך שובב דרך לבו במחשבות זרות ומעורבות אזי ציוס השבת כל המחשבות של ימי החול במחשבות חזן ופיגול וח"ו נסתמים שערי תפילות מלעלות תפילות ישראל דהיינו שעומדים על פתח השערים העליונים ומעבדים תפילות שער ישראל: וזהו שהזכיר אותם הכביא ולא תוליו' משא מנתיכם ציוס השבת דהיינו המחשבות זרות שהם כמשא גדול ועוברים לפניו ציוס השבת מתמת שחשב בהם כל ימי החול' והביאו אותם בשערי ירושלים דהיינו שלא תביאו אותם התפילות המתפלגים במחשבות זרות שערים העליונים ועומדים על פתח השער ומעבדים תפילי' ישראל לעלות דרך השערים* ואך לא יעלה מורה על ראשו וחרדי' גדולי' בלב האדם השפול עד היכן גורם בעוונותיו ולואחרים: כה תאמרן לאדוני לעשו הנה התור' הקדוש' מלגודם אותנו אך להתהגג בגלות המר הזה אשר אנחנו נחויים תחת יד האומות ואנחנו מוכרחים לקבל הגלות באהבי' עד ירהם ה' עלינו וינאלנו גאולת עולם במהרי' ועבוד שאנחנו בגלות המר אזו מוכרחים להיות נכנעים לפניהם ולקוראם אדונים וזהו כה תאמרן לאדוני לעשו: ר"ל שתקראו אותן אדון דבר' עמו ואז כאשר יוסיף להרע לכם

אלימלך

וישרה

נועם

את עלמנו צודלוי אי אפשר רק להעשות ציונוים ואחר הווידוי והחרט' של ה'לדיק אזי הוא חוזר לאיתנו הראשון לקדושתו ומדרגתו לדבורו בקדוש' ומחשבתו בקדוש' חס נקרא שני מחנות דהיינו מחנה אחת למטה הוא הדבור הקדוש ומחנה השנית למעל' בעולם המחשבות . וחו אס יבא עשו אל המחני האחת והכחו והיה המחני השאר לפליטה * ולכאור' מלת לפליטי' הוא מיותר שהי' לומר השנית תשאר אך הענין יבואר ע"י הפסוקים המאחרים והיינו שהתחיל יעקב אבינו ע"ה להתפלל קטונתי מכל החסדים כו' כי במקלי עברתי כו' : רמו במקלי הוא לשון קול שמתחיל' לא היה לי רק הקול קול יעקב' ולא זכיתי עדיין לעולם המחשבות ועת' הייתי לשני מחנות רמו כ"ל המחשבות ולכן אני מתפלל היליני נא כו' סן יבא והכני אס על צניס' . דהני ה'לדיק לרין לעבוד הש"ת בכלל ובפרט' . הכלל הוא הירא' שהיא השורש והיא נקראת **אם** : וגם המחשב' נקרא **אם** והמלות והדבורים של ה'לדיק נקראים צניס' * והס הפרט שכל דבור ודבור הוא פרט צפני עלמנו : וחו סן יבא והכני אס על צניס' פי' שאני מתירא שלא יבא חיו ויבלבל את מחשבותי ויראתי שהס האס על הצניס כנ"ל . וחו ביאור הכתוב כנ"ל ויאמר אס יבא עשו אל המחני האחת והכחו פי' הגס שיכס אחתי במחני אחת דהיינו במחשב' שיבלבל אחתי חיו והי' המחני השאר ר"ל אזי עכ"פ ישאר לי מחני אחת דהיינו הדבור ואז ע"י הדבור אתחזק לחזור למחנתי הראשון' דהיינו לעולם המחשב' וחו לפליטי' . לשון דבר הנפלט מצליעתו דהיינו ע"י הדבור אוכל לפלוט המדרג' הראשונה . וחו שפירש"י ז"ל ע"כ כי אלחס עמו דהיינו עם הדבור אוכל להלחס ולהתחזק ולחזור לקדושתו ולמחשבתו ככתחיל' כן דרך ההסגת ה'לדיק : ואעפ"כ הוא מתפלל תמיד שלא יפסוק מקדושתו ומחשבתו העליוני' לעולם וק"ל *

או יאמר וישלח כו' מלאכים פירש"י ז"ל מלאכים ממש : אל עשו כו' . ויז אוחס לאמר כה תאמרן לאדוני לעשו' כה אמר עבדך יעקב עם לבן גרתי פי' רש"י ז"ל לא נפשיתי שר וחשוב' . לכן אחר גרתי תר"ג מלות שמרתי ויהי לי שור וחמור : פירש"י ז"ל אבא אמר לי מטל השמים ומשמני ארץ חו אינו לא משמים ולא מן ארץ : ובתנחומא איתא שור זה יוסף שנאמר בכור שורו הדר לו : חמור זה משיח בן דוד שנאמר עני רוכב על החמור ואשלחה להגיד לאדוני למנוח חן בעיניך : הדקדוקים המס רבים אלף

אבל המדרג' שנית שזכ' אדם לדביקות בו י"ת שיהא נקרא בשם לויתן שיהי' דביקות כ"כ שכמעט יהי' בטל מהמליאות עד שהי"ת מלנן אותו . וחו לין את הזכר רמו הדביקות הנ"ל שהי"ת מלנן בו דביקות שלא יתבטל מהמליאות . זכר רמו לדביקות' והרג את הנקבה רמו שהוא לדיק כוס שהלך הנקבות שבו הוא היל"ר הרג אותו לגמרי' ומלחוס ללדיקים לעתיד לבא רמו שלהלדיקים הבאים אחריו קל להס לעבוד הש"ת ע"י שגורס ה'לדיק הנ"ל צמעשו ומלחוס לשון המתקה שהמלח ממתיק את הבשר כמו כן המתיק ה'לדיק הנ"ל את היל"ר עד שהוא קל ללדיקים הפתידים לבא לעבוד הש"ת צלי שום עמל ויגיפי' . וה"כ מדרגות הללו וותן הש"ת להלדיק צמתנה : **וידרו** ויהי לי שור וחמור דהיינו שזא לי המדרג' הזאת ממילא שנתן לי הש"ת . דשור הוא לשון הסתכלות וראי' דאחר שהלדיק מוכך גופו לגמרי אז וותן לו הש"ת שראו' ומסתכל תמיד בשמו הגדול והסם הויה צ"ה הולך לפניו תמיד וחו ויהי לי שור דהיינו מדרג' עליוני' הנ"ל היה לי ממילא צחסד האל יתברך שמו . וחמור רמו שגס גוף החומר חודך היטב : לאן כו' רמו לכל מיני מדרגות כאשר זכר בדברינו פעמים רבות : ואשלחה להגיד לאדוני' : פי' ובוה אזי פועל המשכי להמשך לב עשו למנוח חן צפינו להגיד הוא לשי' המשכי' : וירא יעקב כו' ויזר לו' דהנה ה'לדיק השלם העובד הי' צתמימות בכל לבו אין כל אומא ולשון יכול' לשלוט בו להרע לו חיו וכאשר רואה ה'לדיק שהוא מתירא ומפחד אזי ויזר לו הדבר הזה אשר הוא לו וחו וירא יעקב פי' שהיה מתירא ולכן ויזר לו דאין זה מדרך ה'לדיק שיפחד וירא משום דבר . ומס עשה ויחן את העס : דהיינו שמיד חזר צתשוב' והתודה לפניו יתברך . דהני אהנו אומרים צהווידוי אהנו ואבותינו חטאו ויש ליתן טעם למס אנו מצריים חטא אבותינו' ויש לומר הענין הוא דגם אס חטא אדם אין לעשות עלמנו רשע ממש נגד המקטרג' . רק ירשיע עלמו . במקנת' וי'לדיק עלמו במקנת' . וחו שאנו תולים קנת השחא צבותינו דהיינו מס שאהנו חטאו הוא ע"י אבותינו שלא קדשו אותנו בקדוש' שלימי' . וגם לבן גרננה לנו שחטאלו וצאתנו אבותינו כבר הס צנן עין ולא זיקק להס הקטרוג רק שאנו תולין בהס כדי שלא ליתן פתחון פה להמקטרג שאהנו עלמינו חליני' עושים עלמינו רשעים' ונמא צהתודות אדם חטאו עושה עלמו ציוני' : וחו שנאמר כגון אנו ציוניס' . וחו ויחן את העס פי' דהיינו שלימד את העס אשר אהנו שיתודו ויעשו עלמס ציוניס' כנ"ל דהיינו מחאי' על מחאי' כי להלדיק

דברי מליצ' לפניו ית"ש ששמר תר"ג מנות חכות זה יעמוד לו שינלל מעשו: וגם דברים כפשוטן דברי רזי והכנעה לעשו שלא נעשיתי שר וחשוש: וזהו דבר אחר כו' תר"ג כו' ר"ל שתכניסו ותכוונו בדברים שתאמרו לעשו עם לכן גרתי שהוא יבין כפשוטו כנ"ל ואתם תכוונו עוד דבר אחר דהיינו להמליץ עבורי שתי"ג מנות שמרתי. וכן ויהי לי שור וחמור ג"כ על הכוונ' של עשו יהי משתמש כפשוטו שלא נתקיים צי ברכות אבי אבל אתם תכוונו להזכיר לפניו יתברך שמו זכות הנדיקים הגדולים יוסף ומשיח בן דוד: ואשלח להגיד לאדוני למנא חן ר"ל ויעקב היה ג"כ מתפלל לפניו עתה בדברו עם המלאכים ואמר זה שאשלח. הוא העקר כוונתי להגיד לאדוני בוראי ויוצרי. להזכיר לפניך זכותי וזכות הנדיקים למנא חן בעיניך והזכר חסדי אבות יעלי זכרונינו לפניו לרחמים ולרזון חמן *

או יאמר וישלה כו' דאיתא בגמ' לעתיד היתה"ר לנדיקים נדמי' כהר' ולרשעים כחוט השער'. ומדקדקים העולם למה נדמה לכל אחד היפך האמת לנדיקים מהראוי' שידמי' להם כחוט השער' שלהם היה קל לכבש את ירם: ולרשעים בהיפך היה קשה להם לכבש את ירם כהר' ואימינא לפרש שכן הוא האמת לנדיקים כהר' ולרשעים כשער'. דאיתא בגמרא לא כאברהם שקרא לנחמ"ק הר בהר ה' יראה' ולא כנחם שקראו שדה ויא' יחק לשון כו' אלא כיעקב שקראו בית' ולהבין באמת הטעם שאברהם קראו הר ויחק קראו שדה יש לומר דהכי האבות רמזו על מקדש ראשון ושי ועל העתיד שיבני' במהרה בימינו' דהיינו אברהם קראו הר זה המקדש ראשון שאו היו נדיקים גדולים ההולכים תמיד צדיקות ע"ד שאמרו חז"ל עובדים לפורקן של ראשונים מכריסן של אחרונים' וזה הוא רמז לעולמות העליונים אשר לית בהם תפיסה כלל כ"א במחשבי' וצדיקות הוא עולם המחשבה. ולכן אמר אברהם בהר ה' ירא' דהיינו הנדיקים שיחזו במקדש ראשון יהיו יכולים לתקן הכל צדיקו' שלהם שזה רמז ראוי' דהיינו עיוני שכליות וצדיקות' וזהו אשף עיני אל הדרים ר"ל לעולמות העליונים: מאין יבא עזרי ר"ל מעולם המחשבי' הנקרא חן יבא עזרי וזהו ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשור' דלת זה לעומת זה עשה אלקים: ובמדרגת הר ציון ישפוט את הר עשור' וזהו יתרון מה שיש לנדקדק בפסוק ויקרא אברהם כו' בהר ה' יראה: שלכאורה מתחילי' היה ראוי' לומר בכתיב השני שליחות של שני המלאכים בזה אחר זה' ואח"כ ויקרא אברהם כו' ולפי דרכיו יחא דכוונת אברהם אבינו ע"ה היה שיהיו יכולים לחנן

א' שפירשי' ז"ל מלאכים ממש יש להבין למה באמת שלה יעקב מלאכים ממש אל עשו והי' די לו בשליחות אנשים ולשום דבריו צפיהם אך יאמרו לעשו ולא היה לו להטריח מלאכים ב' כה תאמרו לאדוני לעשו: למה לו ליעקב לאמר צדיקו בדברו עם המלאכים לאדוני: בשלמא מה שהם יאמרו לעשו יחא שיאמרו כה אמר עבדך כו' אבל מה שדבר עם המלאכים צדיקו למה לו להזכיר לקראו אדוני' ב' לעשו' הלמ"ד חן לו שחר' * כך היה לו לומר כה כו' לאדוני עשו: ד' עם לכן גרתי פירשי' דבר אחר תר"ג מנות שמרתי' וח"כ מה זה שאמר למנא חן בעיניך וכי בשביל זה ישא זה חן בעיניו אדרבה יכניסו בדבר זה שהוא מתפאר בעלמו ששמר תר"ג מנות והוא כדי שיבין עשו שאינו מפחד ממנו: בשלמא לפירש ראשון שפירשי' ז"ל לא נעשיתי שר וחשוב הם דברי הכנשי' ע"ז ימנא חן בעיניו אבל לפי דבר אחר אינו עולי' כהוגן למנא חן בעיניך: וגם לפי המדרש שפירש שור זה יוסף כו' ג"כ אינו עולה כהוגן למנא חן בעיניך: שדברי אלה הם ג"כ אזהר' שאין לו פחד כלל מזכות הנדיקים יעמוד לו: אך הענין הוא דהנה דרך הנדיק בדברו עם אנשים אזי הוא מדקדק בדבריו להשכיל שיהיו דבריו נשמעים במשונעותיהם אחד דברים כפשוטן לאיש המדבר עמו' שנית הוא עיקר תוכן דבר שמכווין באותן הדברים שיהיו תפלי' ותחנונים לפני המקום צ"ה וב"ש* והכוונ' בזה שמסתי' דבריו של התפילי' בהדבורים שמדבר עם האדם' ואינו מתפלל תפילתו הנזרך לו בפירוש' הוא למען המנקטג' שלא יבין כוונתו בדבריו שמכנים בהם תפילי' ולא יקטרג עליו כי אינו יודע שזה הוא מתפלל: וע"פ הדברים האלי' יעלי הכל על רכון: זה ששלח מלאכים ממש ולא אנשים שומים כי פוונתו של יעקב היה שהמלאכים ידברו אל עשו דברים כאלו שיהיו דברי רזי אל עשו וגם שיהיו דברי רזון בתפילי' ובתחנונים לפני המקום להיותם מליצי יושר לפני המקום צ"ה עברו ולכן היה כוח לו וטוב ליעקב לשלוח מלאכים ממש' כי נני הוא האיש שיוכל להיות מליץ יושר לפני ה' כמלאך ה' לבאות' וכדאיתא באמת במדרש שהמלאכים האלי' היו מיכאל גבריאל רפאל שהם מליצי יושר תמיד על ישראל' וזהו שאמר יעקב אל המלאכים: כה תאמרו ר"ל באופן זה ובכוונ' זאת תאמרו כל דבריכם אשר תדברון' דהיינו לאדוני' ר"ל שיהי' כוונתכם לאדון הכל הוא הכוונ' יתעלי' זכרו לעד' וגם דברים כפשוטן לעשו שיהי' דברי רזי לעשו וזהו שאמר שיאמרו כה אמר עבדך כו' עם לכן גרתי' שמלת גרתי משתמע לתרי אפי'. דהיינו שהוא

נעים וישלח ארימלך

לתקן הכל בדביקות: ולכן קראו הר כנ"ל ויקרא מלאך ה' שנית ויאמר הרבי ארבי את זרעך וכוונתו לא יהיו יכולים להיות כולם במדרג' אחת גדול' ולריכין איז' אופן אחר לתקן במדרג' קטנה לפי מדרגתם: זה שקראו יחזק שדה דהיינו דהמ"ק שני של אהו לדיקים כראשונים היו לריכין לתקן שיהי' להם קיום ע"י הדבור. ובצבת שני היו צו שנאת חנם ועי"ז היה כה בעשו להיות לו אחיז' בהשד' דהיינו דבהמ"ק ע"ד ועשו יודע ליד איש שדה: זה שהיה עשו איש שעיר הוא רמז שכתו היה ע"י שנאת חנם כמו שמנינו שאמר איזו להקדיה שמא נתחלף לך בין איזו לאיזו: והשיב לו הקב"ה מי פלג לשטף תעלה ודרשו חז"ל בין שער לשער לא נתחלף לי שאלמלא שני שערות יולאות בגומא אחת היו מכחישים מאור עינים ע"ש: וזה רמז השער לשנאת חנם דהיינו פירוד כמו השערות שהם מפורדים כל אחת בגומא לעצמי: והיה יחזק אבינו ע"ה רוי' לתקן לישראל לשבר את פה עשו ע"י הדבור וזהו ויאל יחזק לשוח בשד': שוח הוא לשון דיבור מחמת שצבית שני לא היו לדיקים כ"כ כראשונים והיו לריכין לתקן במדרג' שהיא למטי מהראשונים ולכן קראו שדה רמז למדרג' תחתוני הנקרא שדה שהיא למטי ממדרג' הר הג'ל וזהו וישלח יעקב מלאכים ר"ל דבורים של הדיק נקראים מלאכים: לפינו ר"ל במדרג' תחתוני שהי' לפינו מיקן יעקב: אל עשו אחיו רמז שהיפך הדינים לרחמים ע"י הדבור שלו: ארבי שעיר ר"ל שעי' שנאת חנם בעוה"ר הדרמז במלת שעיר כנ"ל היה לו אחיז' בהשד': להיות שדה אדום: ונמאל לדיקו דברי חז"ל לדיקים נדמי להם כהר דהיינו הלדיקים הגדולים שעבדו את השם בדביקות תמיד הנקרא בשם הר כנ"ל נדמי להם כפי מדרגתם כהר: ולהרשעים שקלקלו ונתנו כה להשעיר הוא עשו נדמי להם כשער לפי מדרגתם שקלקלו: זה שאמר יחזק ראה ריה בני כריה שדה: דלכאורי' מלת ראי' אינו מוצן כלל פירושו: אך לפי דרכינו יבואר ג"כ פירושו בדרך הג'ל: דהיינו יחזק אבינו ע"ה היה רולה ג"כ לתקן בגלות המר אס יהיה לדיק כזה שיעבוד בדביקות שזה נקרא בן להש"ת יהי' כה בידו לתקן את השד' ע"י הראי' היינו הדביקות כנ"ל: וזהו ראה ריה בני ר"ל ע"ד הכתוב הדודאים נתנו ריה אלו בחורי ישראל שלא טעמו טעם חטא: וזהו שאמר יעקב כי יפגשך עשו אחי ושלחך לאמר למי אתה כו' דרש"י ז"ל פי' התקין עצמו לג' דברים לדורן לתפילי ולמלחמה: ולכאורה הוא בהיפך שמתחילי' היה מתפללי' ואח"כ לקח דורון לשלוח: ואס לא יועיל הדורון יערו' עמו מלחמי' אך כוונת יעקב היה ג"כ

לתקן לדורות הבאים וללמדם איך יתקיימו בגלות המר בין האומות: דמעש' אבות הם סימן לבנים שיעשו כמותם וכיוון יעקב בשליחות הדורון במינים הללו עיזים רחלים כו' שיהא מרומז דדורון הזה כוונת תפילי' שלימי' להש"ת צ"ה: וזהו כי יפגשך עשו אחי כו' ר"ל אס ירצה הקטרוג לקטרג חלילה על ישראל לאמר למי אתה ר"ל מי צכס בישראל שיוכל לומר אתה דהיינו שיבדך ברכי' כתקנה דהיינו ברוך אתה: ואלה תלך ר"ל ואלה הוא המעשים טובים אשר תהיה בהם הולך בעבודתו יתבדך שמו ולמי אלה לפיך ר"ל מי צכס שיוכל לשבר את כה הע"ז המרומז במלת אלה אלקך ישראל: ואמרתם מנח' היא שנוחה ר"ל דבר גדול יש לנו דהיינו תפלת מנחה שאנו שלוחים להש"ת צ"ה: דאליהו לא נענה אלא בתפלת מנח': לאדוני לעשו ר"ל בעת תפילת המנח' אז הוא התגברות כה הדינים שרו"ס להיות אדונים עלינו חלילי': וזה לאדוני' לעשו דהיינו הדינים המכונים בשם עשו רוי' להתגבר ולהיות אדונים: אלו משברים אותם ע"י תפילת מנחה: והנה גם הוא אחריו: ר"ל עוד דבר גדול יש לנו בעת תפלת מנחה שאנו היוונו העליון למעלה למעלה בקומי' שלימי' כידוע: ואז שהיוונו הוא אחר באחור כידוע דבבוקר היוונו הוא פנים בפנים אבל הוא למטה: אבל בעת תפילת מנחה הוא בקומי' שלימי' וזהו יפה כחנו לשבר כה הקליפות והדינים: וזהו והנה גם הוא אחריו ר"ל הנס שהיוונו הוא אז באחוריים כנ"ל אבל הוא במדרגת הוא: דהיינו זווג עליון הנקרא הוא והבן: זה שרמזו יעקב בהדורן ששלח עיזים מאחים דליתא בגמרא מאי טעמא עיזין מסנין ברישא יש לומר שרמזו חז"ל על ראשי עם המתגאים על ה'יבור שלא לשם שמים וזהו עיזין לשון עזי פנים: מסנין ברישא ר"ל שהן ראשי עם כברייתא של עולם השוכא והדר נהורא: דהיינו צביאת משיח לדיקו אז יהיה נהורא דהיינו לדיקים והוא יהי' לנו לראש: וזהו הפי' כאן עיזים ר"ל זה טעמי' לשבר כה הקליפות וכה הקטרוג דהיינו שהם עזי פנים: מאתים ר"ל יש צנו כה הממתיקס * דהני הקליפה היא עשתי עשר: וכל המוסף גורע דהיינו העיין הליחותא אל תיבת שתי נעש' מיין פחות: וגם כאן תיבת מאתים אס נוסף לו אות אלף בתחילת' ויהא אמתים ונמאל האליף הוא מנרע שפירושו כי אמות דהיינו סך מועט' דעס אות אלף נמתקוס הדינים דהיינו אלף של אדני נמתקוס הג' אותיות ד"ן. או יאמר מ"ט עיזין מסנין ברישא. דהנה קודם כל מעשינו שאנו עושים להש"ת לריכין אנו מתחילי' להתודות על עוונותינו: וזהו עיזין ר"ל חטאים העזין: הן מסנין ברישא

יח **אלימלך** **וישלה** **נועם**

ברישא אנו מתוודים בתחילי כברייתא של עולם חשוכא והדר נהורא חזו ג"כ הפי עזים ר"ל החטאים הם נמתקים ע"י מתנים כ"ל ע"י אור אל"ף הם נמתקים רחלים רמו שיש בישראל יראים ושלמים רמו רחלים שהם כרחל לפני גוזה בירא שלימה גמלים מניקות ר"ל גם יש צנו הפשוטי עם שהם גומלי חסדים המניקים לומדי תורי ומחזיקים אותם חזו וכניהם אל תקרי בניהם אלא צוניהם הם הלומדי תורי הנקראים צוים פרות רמו להנדיקים השלמים ההלכים בצבור וממתיקים הגבורות בצורה כדאיתא פרה אדומה אשר אין בה מום ר"ל שאין בהם מום ומוקים מכל חטא הם ממתיקים את הפרה אדומה הם הדינים אתונות רמו למשיח לדקינו שיבא במהרי בימינו ע"ד הכתוב חוסרי לגפן כי בני אתונו שדרשו חז"ל שקאי על משיח עני רוכב על החמור דהיינו זכות המאמינים באמת צבאת משיחנו ומחכים בכל יום יעמוד לנו לשבר כח הקליפות והדינים ולקיים בית מקדשינו במהרי בימינו כמו שקראו יעקב אבינו ע"ה בית אל שיבנה במהרה בימינו אמן *

ועדך אהבה: חזו וישלה יעקב מלאכים ר"ל האותיות והדבורים שלה יעקב דהאותיות והדבורים נקראים מלאכים כ"ל לפניו ר"ל שגם מלפנים היו האותיות האלו זכה אלל הבורא ב"ה ויעקב היה מורפס מחמת אהבתו שהיה אוהב לכל חזו אל עשו אחיו ר"ל גם עשו הי שלם עמו כאחיו ע"ד חפילו נכרי בשוק: וחזו ויאבק איש עמו ר"ל כמו אבק ריבית דהיינו שגודלי חיץ כל אהבות שוים כאחד בישראל כנוי רק שאהבה לישראל היא אהבה שלימה ואהבה לנכרי אינה שלימה מחמת שיש בו אבק שהוא נכרי חזו כמאן דאמר כנוי דמנה לו ולכן ויאבק עמו שהי כמו אבק וחד אמר כחכם דמנה לו וח"פכ לא היה אהבתו שלימה עמו מחמת שהיה יעקב מבין בו שעדיין חיץ שלם במדותיו והיה אוהב אותו רק מחמת החסרונות לא היה אהבתו שלימה עמו חזו ויאבק איש עמו עד עלות השחר ר"ל עד אשר יסיר השתחרורית שבו ואז יהיה אהבתו שלימה נמלא חיץ כאן פלוגתא רחוקי שכל מ"ד השמיענו מעלות יעקב חיץ היה אהבתו שלימה עם כל אדם וק"ל:

או יאמר ויותר יעקב לבדו ויאבק כי דהנה הלדיק השלם העובד ה' באמת הוא מסתכל תמיד בצוממת אל וגדולתו יתברך ומתבודד עלמו במחשבתו לעלות במחשבתו ממדריגה למדריגה עד רום המעלות וגם רוחה תמיד בשפלות עלמו חוכר חטאת ועוריו כמו שכתוב וחטאתי נגדי תמיד ואפילו החטאים שאינם חטאים גמורים רק כמו אבק כמו שאמר חז"ל שלשה דברים אין אדם יכול בכל יום אבק לשון הרע כו' הם לזכרון לפניו תמיד והם צעיניו כחמורות שבתמורות ומתחרט עליהם ושב בתשובה שלימה מאהבתו י"ת ותשובתו עולי עד הכסא הכבוד ונעשה הכל זכיות כמו שאמר חז"ל שזדונות נעשים לו כזכיות בעושה תשובה מאהבה: וחזו ויותר יעקב לבדו ר"ל צעת שהיה יעקב אבינו ע"ה בהתבודדות מחשבתו בצדידות גמור או ויאבק איש עמו ודרשו חז"ל שהיה מעלים אבק עד כסא הכבוד פי ויאבק איש היינו אבק החטאים שהם אש כל איש: כל זה היה עמו: לנגד עיניו כ"ל והי מעלה האבק עד כסא הכבוד ע"ד שאמרו חז"ל גדולי תשובה שמנעת עד כסא הכבוד עד עלות השחר פי עד שהעלה הכל לפני השכיני כנסת ישראל הנקראת אילת השחר:

או יאמר וישלה כו' צירוף הפסוק ויאבק איש עמו כו' ופירשי ז"ל שהיו מעלים אבק ואיתא בגמ' חד אמר כנוי דמנה לו: וחד אמר כחכם דמנה לו ולכאורה הוא פלוגתא רחוקה: ונראה לפרוש בהקדים לפרוש הפסוק לרופה אמרתך מאוד ועדך אהבה * דהנה הלדיק נענה בתפלתו כשהוא מתפלל על החולי וכדומה: ולכאורה הוא כמו השתנות אלל הבורא הפשוט אמיתי חליה אף השורש הוא דהנה השי"ת ב"ה ברא את האותיות והם זכה אלל הבורא ב"ה והלדיק הוא מלרף את האותיות האלו שיהיו נקראים כרצונו דהיינו התפילה שהלדיק מתפלל הוא פי לרופי אותיות שהוא מלרף אותם ונמלא חיץ כאן שנוי חליה שהאותיות היו ג"כ מתחילה רק שהוא מלרף אותם ואם תראה לומר למע דווקא הלדיק נענה בתפלתו כמו שאמרו חז"ל מי שיש לו חולה בתוך ביתו ילך אלל חכם ויתפלל כל אדם יתפלל ויהיו האותיות מורפים * אך מחמת שהתורה הקדושה נבראת באהבה כלאמר הבורא בעמו ישראל באהבה: והלדיק ג"כ אוהב את השם ואת כל אדם בעולם ע"ד שאמר ר' יוחנן מעולם לא הקדמני אדם שלום בשוק אפילו נכרי ולא כן הוא מדת כל אדם ולכן גם האותיות אינם נלטרפים אלא על ידי הלדיק האוהב לכל * חזו לרופה אמרתך מאוד ר"ל האותיות העליונים הם מלרופים ממילא זכחו ע"י הלדיק האוהב לכל מלטרפים לפועל חזו

או יאמר ויאבק איש עמו שזה המלאך היה המקטרג שלו שהיה רואה ללחוס עמו ותופסו באזה חטא ולא מלא צידו שום חטא ועון התחיל לקטרגו באבק אשר ידו

נועם וישלח ארימלך

הוא הנפש השכלית אשר נתן השי"ת בצדק וכל תשוקתה אינה רק לעבודת הבורא לעלות לשורש למקום מהלכי העליון * והיא נקראת אשת חיל אשה טובה ממני טובה לבעלי שפי יכול האדם לבוא למדרגות גדולות לאין קץ ותכלית והבחר בעבודת הבורא באמת אין לו שום מניעה בעבודתו ית"ש אפילו מאשתו ממש אדרבה היא ג"כ מסייעתו כמאמרם בראשית כי דרכי כו' ישלים עמו זו אשה: והם נקראים שתי נשיו של אדם וגם יש לאדם שתי שפחות הם הנפש הבהמיות והיחסי"ר ושתי אלה הם מניעי לעבודת הבורא יתעלה אבל כשאדם מקדש ומטהר עלמו ומשבר תאוות הבהמיות והיחסי"ר אזי הכל מסייעין לו והוא מוציא יקר מזולל וגם היחסי"ר נעש' טוב ועובד ה' בשני יציריו ביצ"ע וביחסי"ר וגם הנפש הבהמיות המציא' אותו לתאוות הבהמיות היא מסייעתו כי הוא מקדש עלמו במותר לו באכילתו ושתייתו ובכל תנועותיו נמלא הוא מעלי הכל אל הקדוש העליון וזהו ויקח את שתי נשיו ואת שתי שפחותיו ואת אחד עשר ילדיו * רמז להס"א כידוע דהקליפ' הוא י"א בסוד עשתי עשר יריעות עזים ואת זה לעומת זה כו' לזיוו השי"ת להקריב י"א סימני קטורת כדי לבטל אותם וכל היכלים הם יעקב אבינו ע"ה בצדקתו בתולדות המעשים טובים אשר עשה היה מעלה את הכל לעולמות העליונים וזהו ויעבור את מעבר יצ"ק רמז' לג' שמות הקדושים הוי"ו אהי"ה אד"ני שמספרם יצ"ק וזה ג"כ הסי' ויעברם את הנחל היינו נחל העליון והבין *

צדו ויעקב אבינו ע"ה עשה תשובה חייב כדרך הדיקים וזה נתעלה האבק ההוא עד הכסא הכבוד חס שאמרו חז"ל מלמד שהעלו אבק עד כסא הכבוד וכך הוא תמיד שהבטי"ד מחזר למלאו עליה בהלדיק והוא לריך לזה תמיד הרהורי תשובה להעלות אותו אבק עבירות. וזהו עד עלות השחר פי' שכן הוא תמיד שמאבק היחסי"ר עם האדם ועומד עליו לופה רשע ללדיק כו' ה' לא יעזבונו כו' עד אה"ה עלות ישראל למעלי ויבא גאולתינו מהרה ואז יעבור רוח הטומאה מן הארץ ויבטל אז המלחמי בין אדם ובין יצרו עד עלות השחר שחר הוא מלשון דריש' שידרוש ה' אותנו וירא כי לא יכול לו כו' ויגע בכף ירכו כו' להיות שכתבו הפוסקים על מה שאין מצרכין על הביא' הלא אסור להנות מעוה"ו בלא ברכה ואמרו ע"ד שא"א להיות בלא תערוכות היצר הרע בחובו לכך אין מצרכין עליה ונמלא הסכימו שאי אפשר שיהיה זיווג בלא תערוכות וזהו ויגע בכף ירכו שם היה לו אחיזה מחמת שאי אפשר להזכר בה ויאמר שלחני כי עלה השחר פי' לעתיד יבקש הבטי"ד מישראל לאמר הניח לי בזה ותשלחוני מאתכם כך כמו שהוא כי כבר לא שלוט בנו וירא' להפטר כך ויאמר לא אשלתך כ"א ברכתני פי' שתחזור לנו את כל הברכות שהפקתנו שפי' לא היה לנו הברכות האלו מחמת שהיית לנו לטען ולמקטרג ויכרך אותו שם ששפי' כרונס *

ויקח מן הבא צדו מנח' יש לרמז היות שמנח' התגברות הדינים ר"ל ולדיק כאשר לריך להציל עלמו מאיזה רשע אשר קם עליו אזי משרי עליו הדינים היוצאים בעת מנח': ולז' אליהו ג"כ עשה נקמה בניצוי הבעל בזמן שהוא זה היה ג"כ כוונת יעקב במנחתו להשרות הדינים על עשו לבלתי יוכל לעשות לו רע ולא זה בלבד היה כוונתו כ"א גם שמנח' היא אותיות מנוחה והיא אותיות מחני' שיהיו מחנות וכחות מלאכים מסייעים אותו להצילו מיד עשו אחיו ויהיו לו מנוח' ממנו: וזהו ויקח מן הבא צדו מנח' פי' מכל מה שצדו פי' בכחו ורשותו לרמוז במנח' את הכל כיוון בה ובהם הוליה נגדו וק"ל:

ויעקב נסע סכת' ויבן לו בית פי' עיקר עבודתו של יעקב אבינו ע"ה היה תמיד ביחודים והבדיקות הרמזו בחיבת סכת' המרמזת על היחוד כידוע ואף שהיה לריך לחשוב בעניני ביתו והונו לא היה מעיין בהם בעיקר מחשבתו אלא בהכני' בעלמא וזהו ויבן לו ביתו הבנה ולמקנשו עשה

קטונתי מכל החסדים ומכל האמת י"ל דהנה כתיב גומל נפשו איש חסיד דהיינו הדיק העובד השם באמוני הוא גומל לנפשו ואמת הוא מדרגת יעקב כמו שאמר תתן אמת ליעקב * ואמר יעקב קטונתי מכל החסדים ומכל האמת פי' קטונתי ממדרג' זאת שהייתי איש חסיד ואמת ועכשיו נפלתי ונחסרתי ממדרג' זו * כי במקלי כו' פי' וכל זה היה לי שקטנתי ממדרגות אלו: מחמת שהייתי מיקל לעצמי באיזה דבר: עברתי את הירדן פי' וגם זאת שעברתי ממדרג' זו שהיה בידי להמתיק הדינים לזה רמז ירדן * ירד יין ועכשיו עברתי ונחלפתי ממדרג' זאת שאיננו אוכל להמתיק הדינים: וזהו שנאמר יבטח כי יגיע ירדן אל פיהו הנאמר בלוייתן * דלוייתן רמז על הדיק השלם שהוא דבוק וללוה להשי"ת ב"ה וזהו יבטח פי' הדיק הזה הוא בטוח * כי יגיע ירדן ר"ל שיגיע לירד הדינים: אל פיהו ר"ל בפיו הקדוש וק"ל:

ויקח את שתי נשיו ואת שתי שפחותיו כו' י"ל דהנה שתי נשים יש לאדם אחת היא האשה אשר לזיוו הבורא יתעלי לקחת לפרות ולרבות: והשיית היא נשמתו הקדושה

כלי הפסק היה בטל מהמליצות מהמורא ופחד ורעדה
 הבא לאדם ע"ז: לכן השם ברחמיו נתן לנו התר"ג
 מלות שנוסקו בהם בגופינו לעבודתו והם תועלת
 לאדם שיהי אפשר לו לקיים צדיקותו י"ת והוא
 ישב יעקב בארץ מגורי אביו מגורי לשון ויגר מואב
 דהיינו שהיה לו ישיב ועבדה במדרג' זאת תמיד
 להיותו בירא' ופחד יראת ה' אביו שצשמים: בארץ
 כנען ר"ל ע"י שהי' עובד בגופו ועסק בחורתו
 ובמלותיו י"ת תמיד: ארץ כנען רמז להגוף ע"ז היה
 באפשר לו שיתקיים צדיקותו והסתכלו ברוממות אל
 י"ת במחשבו: והוא יהי שלום בחילך ר"ל שתרא' שיהי
 השם שלם ליחדם לאחד ככ"ל חילך רמז לעולמות
 העליונים וקראים חיל ע"ש ששם כל חיל לבא מרוס:
 ושלוח בארמנותך ר"ל ע"י שיהיה שלוח בארמנותך
 דהיינו בגופך בכל אברים לעסוק במלותיו י"ת ע"ז
 תהי' דבוק בו י"ת ליחד שמו יתברך ויתעלה לעד
 ולנצח נצחים אמן והבן *

עשה סבי' פי' עיקר קנינו דהיינו לקנו' עו"ב היה
 רק יחודים והדביקות והבן: משנה החוטט בגדים
 לעשות לו סוכה כי ידוע שסוכה היא יחוד ואמר
 כשהדיק הגדול רוצה לקרב ולהתחבר לעלמו את
 הכל בשוים כדי לעשות יחוד עממם זה אינו יכול
 לפעול כי כל אחד לר"ך לעבוד בעלמו היטב לבא
 אל היחוד האמת והוא החוטט בגדים לרמז על כל
 העולם הנקרא גדים פסולה משום תעשה פי' אחת
 תעשה בעלמך ולא מן העשויה על ידי אחרים וק"ל:

פרישת וישב

וישב יעקב בארץ מגורי אביו כו' כ"ל בלירוף
 הפסוק יהי שלום בחילך שלוח
 בארמנותיך דליתא בגמרא מיום שנברא העולם לא
 היה אדם שקרא להקב"ה ארון עד שבא אברהם
 אבינו ע"ה וקראו ארון לכאורי' מה רבותא בזה
 שקראו ארון: אך נראה דהנה אהנו לריבין
 ליחד השני שמות הוי"ה ואדני ואז נקרא שמו
 יתברך ארון ע"ד שאנו אומרים אל ארון על כל
 המעשים: דאל הוא חסד כמש"ה חסד אל כל
 היום וע"י שאנו מיחדים שמו ית' אנו גורמים
 וממשיכים החסדים והרחמים לעולם: וזהו אל
 ר"ל כאשר אנו מעוררים החסדים ע"י שאנו
 מיחדים שמו ית' אז הוא ארון על כל המעשים:
 חזו ופי' בהיכל קדשו הם מפניו כל הארץ שהשם
 אדני הוא ההיכל להשם הוי' צ"ה כידוע ונשעת
 שנתיחד שמו הגדול בהיכל קדשו דהיינו היחוד
 בשם אדני: ה"ם מפניו כל הארץ ר"ל ה"ם
 בגמטריא אדני היינו שאז נקרא ארון על כל
 הארץ: והוא ואדם אין לעבוד האדמה * פי' אדמה
 הוא לשון אדמה לעליון שר"ך האדם לדמות הנור'
 ליוצרו ליחד כל העולמות למעלה ליחדם לאחד
 ית"ש ויתעלה: והוא ואדם אין לעבוד האדמה
 פי' שלא היה עדיין אדם שיוכל ליחד העולמות ככ"ל:
 לכן ואד יעלי' מן הארץ רמז שלא היה נקרא הקב"ה אז
 ארון ולזה רמז א"ד שהוא רק צ' אמות משם אדני:
 עד שבא אברהם אבינו ע"ה והשכיל שכלו הו' ועבד
 את השם בלהבה וחה ליחד שמו ית"ש הוי"ה באדני
 ככ"ל ואז היה נקרא ארון ככ"ל והני' עיקר העבוד'
 שפי' יתיחד שמו יתברך הוא ע"י הסתכלות ברוממות
 אל יתברך וגדולתו כמורא ופחד הבא לאדם ממילא
 בהסתכלו נוראותיו ונפלאותיו: וא"ת למה נתן הש"ת כל
 התר"ג מלות לעסוק בהם: נעבוד אותו כמורא ופחד
 ע"י הסתכלות ברוממותו ית"ש כיון שזה היה עיקר העבוד'
 במחשבו' אך אם היה האדם מסתכל ברוממותו תמיד

אלה תולדות יעקב יוסף נרא' לפרש ע"ד
 הרמז דהני' אהנו בגלות
 המר הזה דוויין וסחופים ודחוקים בדוחק השפעות
 שנתמעט' מישראל בעו"ה: והש"ת ברוב רחמיו כביכול
 עמו אנכי בצרה: והשכין שכינתו בתוכינו והיא
 המקיימת אותנו בהשפע' היתן על ידה: כמו
 שהבטיח השם יתברך לאברהם אבינו ע"ה כה יהי'
 זרעך פי' השכינ' נקראת כה תהי' עם זרעך תמיד:
 חזו שאמר הש"ת לאדם הראשון: איכה: איי' כ"ה
 דהיינו אך גרמת גלות השכינה ואי' תפנה עלמה
 בגלות: והוא אלה תולדות יעקב ר"ל ההשפעות
 הנצרות מעולם הנקרא יעקב: הם צאים ע"י השכינ'
 הנקרא יוסף והוא תפילת מוסף לשון הוספה מחמת
 שהשפע' באה בקושי בכה גדול שאהנו מוסיפים כח
 על כה להוריד השפע' אלינו: בן שבע עשרי' שנה
 ר"ל בגלות המר אשר בכל לרמז לו זר שזער גדול
 לשכינה שאהנו דחוקים ככ"ל והשם הוי"ה הוא
 בקטנות גימ' שבע עשרי' ואעפ"כ הוא גימטריא עו"ב
 להשפיע עלינו כל עוב': והוא ויוגד לתמר לאמר
 כו' דהשכינ' נקראת תמר: דליתא בזהוה הקדוש
 דתמר הוא דבר ונוקבא: וי"ל דמשום הכי נקראת
 תמר ע"ש תמר דהשכינ'. היא המשפעת לעולמות
 העליונים המעשים עובים של ישראל ואחר כך
 מקבלת השפעה מעולמות העליונים ומשפעת
 לישראל ולכן נקראת תמר דהיא דבר ונוקבא
 שמשפעת לעולמות העליונים ומקבלת השפעה
 לישראל: חזו שרמזו חז"ל מועכת של בית
 ר' תמר שמן: דרבי ע"ה היה דואג
 תמיד

ארימך

וישב

נועם

תמיד ולא הי' נהי' מעוה"ז דליתא בגמרא יומא דמחך רבי אחי' פורענותא על שוכאי ישראל ר"ל : והוא מחמת שבימי רבי היה לרין להיות התיקון להשכינה באופן זה : והלדקי' ההולכים בעקבותיו שהם ממערים עלמס ונדחקים ומלערים על גלות השכיני' ולרות ישראל הם נקראים ע"ש בית ר' וזהו מועכת של בית רבי ר"ל לשון מעוך וכחות' תמר שמון שהם משתתפים עלמס בצער השכינה הנקראת תמר כנ"ל וזהו ויוגד לתמר להמר הנה חמין עולה תמנתה' דהנה היהוד והזווג השמות הקדושים הנקראים אבא ואמא עתה בגלות המר בעוה"ר אינו יחוד וזיווג גמור אלא כמו חיתון עד שיבא משיח לדקינו במהרי' בימינו אז יהי' הזיווג שלם : וי"ל שמטע' זה נאסר לנו חיתון עכ"ס' למען לא חיק לנו לה' שאנחנו לריכין ליחד קב"ה ושכינתיה ע"י חיתון בגלות המר' וזהו הנה חמין ר"ל בגלות המר עולה תמנתה תמנתה הוא לי' תמנה דהיינו דרוס הרולה להכחיס ידריס ששם במדת חכמ"ה היא שורש הרחמים והיינו שהש"ית עולה להמדי' זאת להתנהג עמנו במדת רחמים : הגם שאנו דחוקים ונגושים בגלות המר וזהו לגו' אלו רמז לישראל הנקראים אן קדשים הם כרחל לפני גזונו מדוחק הגלות המר אעפ"כ הוא ברחמים גדולים שאינו אלא למען ליראנו ולא בפועל ממש חילי' . והשכיני' תשוקתה מאוד באהבה אותו שלא יחסר לנו כל טוב' וגם באהת אן ראוה שיעלה מורא על ראשיו ולא יעלה עליו קול כוגש : וזהו ויוגד לתמר ר"ל שזה קשה כגידין להשכינה הנקראת תמר לתמר הנה חמין עולה תמנתה לגו' אלו ר"ל גם זה שהשם הטוב עולה ברחמיו לגו' אלו למען ליראם כנ"ל גם זה קשה לה מאוד כגידין' ותמיד היא מעוררות רחמים ומלמדת זכות עליו' . ותסר את בגדי אלמנותה דליתא בגמי' אלמנה על שם מנה' דהנה עם בני ישראל הקדושים הם מלאים מנזות כרמון רק זה לפעמים חסרונם קלת על עשקי ממון יש ביניהם פירוד קלת מחמת ממון' והשכינה מסירה מישראל הקטרוג שעל הבגידה זאת ע"י שהיא מלמדת זכות עליהם בהראות' את מעשיהם הטובים והקדושים לפני הש"ת' וזהו ותסר בגדי אלמנות' שהיא מסירה הבגידה שהיא החסרון של ממון' ותכס בצעיף חרומה דרדין כמו וירקעו פחי' זהב שהוא לשון דקות דהיינו שהיא מתלבשת בקדושה מהדברים הדקים והרוחנים של ישראל הקדושים הפועלים במעשיהם הקדושים שזה כל תענוגה : ותתעלף לשון עייפות מלי' ולא למרחן ממא' יתעלף : והיינו דהשכינה בגלות המר הזה היא עייפה ויגיעה וע"י התפלות והתור' והמנזות ומעשים טובים אלו נותנים חיות ותענוג להשכיני' כדליתא בכתיב' למשל החולי

שהוא חלש מאוד ומריחים לו ריח בשמים למען לא יתעלף כן השכיני' בגלות המר הזה כביכול מתעלפות ואנו נותנים לה ריח ניחוח בתפלתנו ובתורתנו הקדוש' וזהו ותתעלף : ותשז בפתח עינים דהיינו שהיא מחזרת תמיד על לומדי תורה לשמה' וזה רמז עינים שהם לומדי תור' הנקראים עיני העדה והיא יושבת בפתחיהם לקבל ריח ניחוח להשיב את נפש' כביכול ע"י תורתם לשמי' ליחד קב"ה ושכינתיה' וזה רמז אל יתפלל אדם אלא א"כ יכונס שיעור שני פתחים רמז ליחד שני שמות הוי' ואדרי"י' וזה אשר על דרך תמנתה ר"ל על איזה לומדי תור' מחזרת ליבז בפתחיהם הם ההולכים בדרך תמנתה רמז שלומדים תורה לשמי' והולכים בדרך חכמה כנ"ל תמנתה הרולה להכחיס ידריס * כי ראתה כי גדל שילה ר"ל שהשכיני' רואה שגדול השכח' שאנו נשכחים בגלות המר זה ימים ושנים רבים' שילה מלשון שול תשולו ופרש"י ז"ל לשון שכחה וגם י"ל הפי' שני של רש"י ז"ל מלשון וישל זיתך דהנה בגלות הזה בעוה"ר שנתמעט ההשפעי' מישראל וכל השפעות נועלים האומות ואין אנו יונקים אלא מהתמנזת דהיינו בדוחק כמו זריק' שזורקים לנו השפעי' קנת וזהו כי גדל שילה שגדול אריכות הגלות ומיעוט ההשפעות לישראל בעוה"ר * והיא לא יתני' לו לאשה ר"ל שזה זמן רב שהשכיני' בגלות שאיני ביחוד הגמור האמיתי כ"א ע"י חיתון כנ"ל' ויראה יהודה ויהשבי' לזוגי' : דליתא בזוהר הקדוש ע"פ נפלי' ולא תוסוף קום בתולת ישראל וליתא בגמרא במערכא מתרצי' הרי נפלה ולא תוסוף לנפול עוד' קום בתולת ישראל וזוהר הקדוש פי' בענין אחר ומאריך שם בדרך המשל למלכות שהיה לו מטרוניתא ומחמת שלא היה בניו מתנהגים כשורה' גרש אותם מאתו וגרש אתם את המטרונית' ואח"כ נכמרו רחמיו עליהם ושלח ולקח אותם בהסתר מחמת צושי' שעדיין לא היו מתנהגים כשור' . ואח"כ הוסיפו בסרחונים וגרש אותם עם המטרוניתא : ואמר אל המטרוניתא לא אשיב לקחת אותך בהסתר כאשר בתחילי' : עד אשר אראה שתקנו מעשיהם' אז אבוא בעלמי' אליך : כן הנמשל בימי עזרא שהיה ראוה לישראל לעשות להם נס כבימי משה רק מחמת החטא שהיה להם נשים נכריות לקח אותם מגלות צבל בהסתר ע"ש הלשון בזוהר הקדוש וזהו נפלה ולא תוסוף קום בתולת ישראל ר"ל לא תוסוף עוד להקים את ישראל כאשר בתחילה שלקחתי אותם בהסתר' רק כאשר יתקנו את מעשיהם אז אבוא בעלמי' אליהם ע"ש וזהו ויראה יהודי' ויהשבי' לזוגה ר"ל שהש"ית ראה שעדיין אין מעשיהם מתוקנים ושהיו להם נשים נכריות : כי כסתה פניה פי' והוכרח ליקח אותם בהסתר מחמת צושה' לכן

להם לישראל שיהי' להם לזכרון הפתילים שיצאו למדרג' הכ"ל לקיים מנותיו ולהיות תמיד בתשוב' כי קשה להם מאוד לבא למדרג' זאת מעומם וכפרט בגלות המר אין לנו תכלת רק חוטי לבן רמו שאנחנו צריכין לעבוד השי"ת בכל כחנו לעורר רחמים דהיינו לזבן ולזה צריכין סעד לתומכם * ומטך רמו שאמר אלישע לעבדו קח את המט' להחיות הילד * וזה רמו שהשכינ' מנקשת שיתן השי"ת המטה הזה ביד הנדיקים שיהיה בהם כח לרפאות ולהחיותם בתפלתם ויתן להם שהשי"ת הסכים על דיה ותתן להם כל השלש הכ"ל ויבא אליה ותהר לו פי' אז היא מתעברת מהמעשים טובים של ישראל ומביאם לפני השי"ת עי"ז נתעורר רחמים והשפעות גדולות על ישראל לעולם אמן ואמן והבן *

או יאמר וישב יעקב בארץ מגורי כו' דהנה כתיב שית' ה' לנגדי תמיד כו' דהנה הנדיק אשר לפעמים יבא לו חיזה נדנדו קל שנופל ממדרגתו גם זה הוא לטובתו כי עי"ז הוא מתחזק ומזרו עלמו יותר בעבודתו ית"ש וגם שמביאו לידי הכנע' ושפל צעיני עלמו ומונע אותו מגדלות: וכל מעשיו הקודמים הם רגילים לפניו יתברך וזהו שית' ה' לנגדי כו' דמל"ה הוא הוי"ה צ"ה כידוע והפי' כך שית' ה' לנגדי ר"ל גם מה שהוא התנגדות לי שאני נופל ממדרגתי: גם זה הוא השם הוי"ה צ"ה גם זה למז' יחשב ככ"ל כי מימיני כל אמוט פי' עי"ז לא אמוט מהימין שלי שאני מוכרח להיות יותר זריז ומוכנע ושפל ככ"ל וזהו פי' ד' עחי ומגניי ר"ל הן הדבר העוז שהוא התנגדות לעבודתו ית"ש והן הדבר שהוא מגניי דהיינו המלות שהם מגניים הכל הוא השם הוי"ה צ"ה ככ"ל שמביאני לקיים מנותיו בזירח יותר וזהו כי בו בטח לבי בו דייקא דהיינו עי"ז אני מתדבק בו יתברך יותר בזריות וזהו וישב יעקב בארץ מגורי אביו ר"ל שהי' בירא' רוממות יראת ה' אבינו שבשמים * וגם בארץ כנען ר"ל שהי' בהכנע': אלה תולדות יעקב יוסף ר"ל התולדות המעשים טובים האלה הירא' גדול' וההכנע' גדול' גם אם נפל לפעמים ממדרגתו הגדול' למדרג' קטני' לזה רמו יעקב שהיא מדרג' קטני' יוסף פי' עי"ז גורם לו שניתוסף לו עוד מדרג' גדול' מהראשונ' ככ"ל מחמת שהוא מתחזק ומתגבר בעבודתו יתברך ויתעלה בזירח ובהכנע' יותר וק"ל *

או יאמר וישב יעקב בהקדים לפרש הפסוק שאמר דוד המע"ה אך טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי כו' דלכאור' אינו מובן מלת ירדפוני לשון רדיף' שייך במי שבורה ורודפים אותו * אך הענין הוא דהני' יש בני אדם שמעשיהם מקולקלים רק מחמת שיש בהם חיזה מדה טוב' מלך

ויט אליו הדרך פי' השי"ת הטע עלמו אליו ויאמר הבה נא ר"ל תראה להיות מוכנת אז כאשר יתקנו את מעשיהם ואבא נא אליך ר"ל אז אבא בעלמי אליך ככ"ל לא כבתחילה שלקחתי אותך בהסת' כי לא ידע כי כלתו היא ידע מלשון כי ידעתיו לשון אהבי: פי' שהשי"ת צ"ה אין לו צוה אהבי כי כלתו היא ר"ל שהיא אללו ככלה דהיינו בגלות המר שהיהוד הוא ע"י חיתון ככ"ל ותאמר מה תתן לי כי תבא אלי פי' השכינ' אומרות להקב"ה מה תתן לי אז יותר כי תבא אלי במהרה שאתה מבטיח לי * ואיזה דבר טוב תתן לי אז יותר מקיבוץ הגלות הראשון * ויאמר אנכי אשלח גדי עיזים מן הארץ פי' כי אז אשלח ואסיר כל הקליפות והס"א המרומם בגדי עיזים אסיר הכל מהארץ פי' מישאל לאן קדישים * ותאמר אם תתן ערבון עד שתלך ר"ל השכינ' היא מנקשת מהשי"ת שיתן לה חיזה עריבות ומתיקות בתוך כך בגלות המר קודם שיגיע העת שתשלח הס"א * ויאמר מה הערבון אשר אתן לך פי' השי"ת אומר להשכינ' בחי' מתיקות היא מנקשת * ותאמר חותמך כו' פי' זה ערוב לי שנהיו אנחנו חתומים ורשומים כך כחותם על לבך כחותם על זרועך * ופתילך ונקדים לפרש הפסוק הכנף פתיל תכלת כו' וזכרתם כו' למען תזכרו כו' ולכאור' כפל הזכירות למה אך נרא' דאיתא במרא' תכלת דומי' לים כו' כבר פרשתי באופן אחר ועתה אמרתי לפרש תכלת רמו דהמלות דומי' לים דהיינו שאין להם סוף כמו הים שכל הנחלים הולכים אל הים והים איננו מלא: ויס דומה לרקיע: ורקיע היא לשון רקועי פחים רקיע דומה לכסא הכבוד * ר"ל הסג שמסק במלות שאין להם סוף לר"ך לזה לראות בדברים דקים רוחנים דהיינו במהשבי' ובכל זאת שמקיים המלות ועוסק בדברים רוחנים בכל זאת לר"ך תשובה בכל פעם וזה רמו רקיע דומה לכסא הכבוד ע"ד גדול' תשובה שמנעת עד כסה"כ * וזהו הכנף פתיל תכלת והיה לכם לזיית ר"ל לזיית לשון מליץ מן המרכים דהיינו שע"י מלות לזיית שיש בהם תכלת עי"ז תסתכלו לראות שהמלות אין להם סוף ככ"ל תכלת דומי' לים: וראיתם אותו וזכרתם את כל מלות ה' פי' ואחר שתסתכלו ככ"ל לזיית התכלת וגם אמנם אם תזכרו ותסבדו שכבר עשיתם את כל מלות ה' * אעפ"י ועשיתם אותם פי' צריכים אתם לחזור ולעשותם מחדש ככ"ל שהוא דבר שאין לו סוף * ולא תתורו כו' דהיינו שצריכין עתה לעשותם בלי שום פני' והרהור: למען תזכרו פי' הזכירה השי"ת הוא לאחר שתעשו כן ככ"ל אזי תעלו את כל המלות שעשיתם עד הנה תעלם למעלי' למעלי' לראון להם לפני השי"ת צ"ה וזהו ופתילך ר"ל שהשכינ' מנקשת מהקב"ה שהוא יעזור

נועם וישב אלימלך

מזד הטבע דהיינו שהוא לב טוב גומל חסד ועושי טובי עם בני אדם זה מועיל להם שחוזרים למוטב : וזהו שאמר דוד אך הוא לי מיטוי ר"ל המעט הטוי והחסי שבי זה ירדפוני כל ימי חיי ושכתי כוי ששכב צבית די לאורך ימים : וזהו וישב כוי דאדם העובד ה' תמיד וספל צו לי ישיבי שנתיישב בעבודת הבורא ית"ש וה' עמו ע"ד שמנינו באברהם אבינו ע"ה זיקש לעמוד אמר לו הקב"ה שב ואתה סימן לבניך שאני עתיד לעמוד בעדת הדיינין והם יושבים ונמלא מנינו ישיבי במקום שהש"ת שוכן שם בעדת קדושים העוסקים במצו' : ואמר הכתוב דאדם גם ע"י מדה אחת שבו דהיינו שיהי' ספל בערכו כדבר הנדש בעקב : ולזה רמז יעקב לי עקב שמחזיק עלמו לשפל גם ע"י זוכה שיהי' לו ישיבי בעבודת הבורא ויעשה טוב בעיני ה' כג"ל וזהו וישב יעקב ר"ל ע"י מדה עקב היא ענווה ושפלות יזכה לישיבי כג"ל ואמר הכתוב בארץ מגורי אביו בארץ כנען פ"י אפילו אם הוא כבר מורגל במעשים מקולקלים ע"י הרגל שראה אלל אביו וזהו מגורי אביו שאביו ה' מתנהג במעשים מקולקלים ולזה רמז ארץ כנען וכאשר ראה כן עשה גם הוא כאביו : אעפ"כ ע"י מדה ענווה ושפלות שיחזיק עלמו יזכה לשוב לה' : אלה תולדות יעקב יוסף פ"י אלו הן התולדות של זה האיש שהוא ספל בערכו יוסף ר"ל שכל יום ויום יוסף הנהגות ישירות ומדות טובות ומלות ושליומות דהיינו אחר שיחזיק בא"י מדה טובי או איה מצו' יום או יומים וירא' בעלמו שכבר מוחזק בה אזי ביום המחרת יוסף עוד להחזיק באיה מדה טובי או מצוה אחרת : ואמר הכתוב כל זאת היא העבוד' בקטנות : חה רמז בן שבע עשרה שנה כי הוי' צ"ה בקטנות במספר קטן גי' י"ז והיינו הגם שנקרא בן למקום צ"ה אעפ"כ היא קטנוי ואחר שיבא למדרג' יתיר' שיחזיק בקדו' יתיר' יזכ' לרעות את אחיו בלאן דהיינו שרבים ישוב מעון ויחזירם למוטב : וזהו והו' נער את בני בלהה כוי ונקדים לזה לפרש כמה דקדוקי לפי דרכינו הלא המה הכתובים יורא ה' כי שנואה לאה כוי ותהר ותלד בן ותקרא שמו ראובן כוי ותהר עוד כוי ותקרא שמו שמעון כוי כי שנואה אנכי כוי ותקנה רחל כוי ותאמר הנה אחתי בלהה בא כוי ואבנה גם אנכי ממנה : ותהר בלהה ותלד בן ותאמר רחל דנני כוי וגם שמע כוי ותהר כוי ותאמר רחל נפתולי כוי ותרא לאה כי עמדה מלגת ותקח זלפה כוי : וכתחיל לדקדק : אי ארץ עולה על דעת שיעקב אבינו עליו השלום יהיה שונא לאשתו : כי שקראה בן השני שמעון מטעם כי שמע ה' כי שנואה אנכי הלא הדעת נותן שכן הראשון יקרא שמעון מטעם זה כי השנאה היה מתחילה כמו שאמר הכתוב וירא ה' כי שנואה לאה כוי ג' ותאמר רחל דנני

כוי וגם שמע בקולי ויתן לי בן וכי בנה היה והלא בן שפחתה היה וכל כוונתה היה כדי שחלד גם היא ועדיין לא ילדה : וגם כשילדה בלהה את נפתלי : אמרה רחל נפתולי כוי גם יכולתי גם זה אינו מוזן לכאורה די ותרא לאה כוי ותקח את זלפה כוי מה היה כוונת לאה בכתיבה הזאת הלא היא כבד ילדה : אך הענין הוא דהנה האמהות ידעו שיא' מהן י"ב שבטים שמהם ישתכללו ויתיסד כל העולם כולו : מהם יהיו אנשים לדיקים עליונים בארבעה מדרגות ועליהם רמזה לאה בקוראה שם ארבע' בנים שלה רמז ליד מדרגות לדיקים אשר יהיו ב"ן עם ישראל : הלא המה האחד קראה שמו ראובן לשון ראוי ב"ן רמז שהוא בן למקום צ"ה והיינו הנדיק העובד את ה' מאהבי ומשמח את המקום צ"ה בחדוה ושמחה נקרא בשם בן זה שאמרו חז"ל כאן בזמן שטושים ראונו של מקום נקראים בנים למקום : כוונתם עושים ראונו שמשמחים את המקום במעשיהם הטובים נקראים בנים : ואחר שהוא לדיק כזה שנקרא בן : אזי בא למדרגה יתירה שעולה קנאת אדם עליו שמתקנאים בו ושונאים אותו כמו שמנינו בדברי חז"ל האי לורבא מרבין דרחמי ליה בני מתח' לאו משום דמעלי אלא משום דלא מוכח להו במילי דשמיא : ונמלא המשמעות בשביל דמוכח להן במילי דשמיא שונאים אותו : והלדיק הזה הש"ת שומע כל תפילותיו כמש"ה ואלקים יבקש את הנרדף חה רמזה לאה בקוראה שמו שמעון כי שמע ה' כי שנואה אנכי פ"י שמע ה' כל תפילותיו מממת שהוא שנוא והוא לדיק גמור כג"ל * והשם השלישי קראה שמו לוי : רמז שאחר זה יבא למדרג' גדולי שיבא לדיקות גדול חה רמז לוי כאשר כתבנו מזה כמה פעמים שהיא לשון לוי' ודיקות : והבן הרביעי קראה שמו יהודה לשון הודא' רמז שהוא מודה ומשבח להש"ת צ"ה בשירות ותשבחות ובוה נשלים ומתוקן השם הוי"ה צ"ה די' אותיות שבשם יהודי' : ואות דל"ת דבשם יהודה רמז לשכיני הקדושה נקרא' דל"ת כידוע שע"י השם הקדוש הוא מעלה את השכיני' : וגם רמז לדוד כידוע והבן : חה אמרו חז"ל מאן דלא כרע במודים אחר ז' שנים נעשה שדרתו נחש רמז מאן דלא הגיע עדיין למדרגה זאת שיהא כורע במודים דהיינו שיהא מלא בשירות ותשבחות להודות ולשבח לשמו הגדול אזי עדיין אינו מתוקן כל גורכו ואף אם הלך בכל ז' מדרגות הידועים אעפ"כ יש צו עדיין מסוג הנחש הקדמוני : חה שרמזה לאה שהיא עלמא דאתכסיה על ארבע מדרגות הג"ל שעל ידם יתוקן השם הקדוש ומעלים את השכינה : וגם את זה ידעו האמהות שלעומת די' מדריגות הנדיקים הג"ל יהיה ג"כ ב"ן ישראל די' מדרגות אנשים פחותים ושפלים

נועם **וישב** **אלימלך** **כב**

לעבודת הבורא ב"ה ויעמוד זכותם לישראל בגלות המר הזה. וזה פי' ג"כ יוסף בן שבע עשרה שנה היה רועה את אחיו בלאן ר"ל שגם הוא במדרגה זאת. אעפ"כ והוא נער את בני בלהה פי' אעפ"כ הי' שפל בעיניו יותר מבני בלהה שהם בני השפחות. ויעקב אבינו ע"ה ג"כ כוונתו בעבודת הלאן כך שנאמר וישת פני הלאן אל עקוד כי ישראל נקראין לאן כ"ל כדכתיב לאן מרעיתו אדם אתם ואיתא שאפרו של יחזקאל נכור ע"ג המנחה לזכרון תמיד עקידת יחזקאל ולא אמר וישת פני הלאן אל עקוד דהיינו שיגין תמיד עליהם עקידת יחזקאל וגם כוונתו שעבד ארבע עשרה שנה עבור נשיו לזה רחל. לתקן הארבע עשרה שנה שראה פרעה בחלום שני שובע ורעב שיהיו יחזקאל ע"י יוסף ולא ע"י פרעה שיהיה דרך קדושה ולא שיבא ח"ו השפע דרך הקליפה שפרעה איתות העורף. וידוע דלאה רחל הם שני עולמות עלמא דאתכסיא ועלמא דאתגלי. מטעם זה הי' לריכה לאה לבא אליו באתכסיא ולא ידע שהיא לאה ובשביל זה הי' רוב השבטים מלאה לפי שכל השפעות באים מעלמא דאתכסיא. לזה הי' לה ששה בנים כנגד ששה קצוות. וזת אחת כידוע: ופרעה ג"כ ראה עלמא דאתכסיא ועלמא דאתגליא שאלו הפרות הנבלעות הם כנגד עלמא דאתגליא ומה שפרעה ראה עוד ארבע עשרה שבטים יכול להיות שראה כנגד ד"ח עיתים שאמר שלמה המע"ה בספר קהלת שהם י"ד וי"ד י"ד ימין וי"ד שמאל זה לעומת זה יד ימין בקדושה יד שמאל בקליפ' ופרעה באמת ראה שניהם ויוסף הדדיק לא ראה בזה שיהי' לפרעה ח"ו בקדושה אחיה אחיה ובשביל זה אמר לו ועל השנות החלום פעמים כי ממחר אלקים לעשותו ולא כמו שאתה סובר שיש לך ג"כ אחי' בקדושה ולא היא אלא שאין לך רק ביד שמאל שאתה פרעה אוחיות העורף והם ס"א ואין לך אחי' בקדושה כלל: ועוד כ"ל מה שפותרו החרטומים לפרעה שבע בנים אתה מוליד כו' ולא נכנסו הדברים באזניו: גם זה אמת שהראה לו בני ומזוני דהיינו מה שפותרו החרטומים הוא בני. ומה שפטר לו יוסף הדדיק הוא על מזוני. והשלישי שהוא ח"ו לא הראה לו: וזה נעל יוסף ואמר לאחי' למתהי שאתה אלקים לפניכם פי' דהיינו ח"ו: ויעקב אע"ה ראה בדאיתו הזכה שיש במזרים השלש אלה היינו בני חיי' ומזוני. ואמר לבניו שובו שברו לנו מעט אוכל דהוא מזוני. וכמה הוא חיים. ולא נמות הוא בני כמו שאמרו חז"ל מי שאין לו בנים חשוד כמת. ורנה באומרו שובו שברו לנו ר"ל לנו יהי' שלשה הדברים האלה הכ"ל ולא להם שלא יהי' למזרים בשלש' דברים כלל. ויוסף לא היה כוונתו

זו שכפה כל הדינים תחתיו ורנה לנשכ בשלום קסן עליו רוננו של יוסף פי' ע"ד שאמרנו הפי' ויחלוס יוסף חלוס ויגד לאחי' ויוסיפו עוד שנוא אותו: ו"ל שכוונת אחי' יוסף הדדיקים הי' לטובת יוסף כששמעו שאמר חלוס חלמתי ואותיות חלם הוא אוחיות מחל והבינו שיעלה לגדולה כדאיתא אין אדם עולה לגדולה אלא"כ מוחלין לו כל עונותיו: ולכן ויוסיפו עוד שנוא אותו למען ע"ז יתחזק יותר לעלות למדרג' גדולה: והוא ג"כ קסן עליו רוננו של יוסף ר"ל ככדי שיעלה למדרג' גדולה שהוא מדרגת מוסף והוא ישראל אהב את יוסף עיין לעיל והוא בונה שמים עליותיו רמו לדדיקים בני עלי' שפי' מעשיהם הם בונים שמים חדשים: פועלים ואגודתו על ארץ ר"ל כל האגודות שהם על הארץ יסדה ר"ל הוא מיסד אותם ברחמים מאין פגע והכל רחמים גמורים והבין *

ויאמר המלך תמלך עלינו אם משול תמשול בנו ע"ד הכ"ל שיוסף הי' מעלה את מדת מלכות כ"ל. וזה היה תשוקתם ג"כ וכיוונו בדבריהם להעלאת השכינה ע"י ואמרו המלך תמלך ר"ל הי' מלך כו' רמו לה"א אחרונה שהיא מדת מלכות מלך תמלך עלינו להעלותה למעלה * אם משול תמשל בנו דהנה הדדיק כשרוצה לפעול אחיה דבר לר"ך להמשיך את הדבר הנר"ך ע"פ משל וכוונתו שע"פ המשל יתוקן הנמשל שהוא הדבר הנר"ך לו והוא שאמרו אם משול תמשול כו'. והוא שנאמר בשלמה המלך ע"ה ויהי לו שלשת אלפים משל. פי' שלשת אלפי' דהיינו ג' אלפי' שפי' הג' אלפי' של שם אה"י יתוקן כל דבר הנר"ך * ותיקן שלמה המלך ע"פ המשל את האלפי' הכ"ל ויהי שירו חמשה אלפי' רמו אחר שבה אל מדרגה גדולה להודות ולשורר להשי"ת בשירות ותשבחות ע"ז פעל להעלות את השכינה היא ה"א אחרונה עד חכמה שהיא רמו אלף שהוא פלא חכמה והבין: **וייכרו** לרעות את לאן אביהם כו' פירש"י ז"ל נקוד על את ללמדך שלא הלכו אלא לרעות את עלמן. ודבר תמוה מאוד לומר זאת על קידושי עליון שבטי יה אשר צילים אנו חיים וקיימים בגלות המר הזה: ונרא' שפ"י הוא כך מפני שכוונת השבטים לא הי' רק תמיד על ישראל לתקן להם קיום בגלות המר והממהר שבזכותם נח"י בגוים. וידוע שלאן נקראו ישראל וע"ז נאמר וילכו לרעות את לאן אביהם דהיינו ישראל שהלכו לרעותם וליתן דעתם עליהם איך שיהי' להם קיום * ע"ז אמרו מה פעולה עשאו להדבר הזה שהלכו לרעות את עלמם ר"ל לתקן את נפשם שיהיו כולם ברורים רק

נועם וישב אלימלך

ולמרי: נכנס לחנות והדליק בנרו של חנווני: דהקב"ה נקרא חנוני והתור' נקראת חנות ע"ד שאמר התנח' החנות פתוחה והחנווני מקיף * נכנס לחנות ר"ל הנדיק הזה שעוסק בגמילות חסדים הוא עוסק ג"כ בתורה * וזהו והדליק בנרו של חנווני דהיינו שהדליק א"ע בקדושה גדולה ע"י התורה: והנדיק הזה שעוסק בתורה וגמילות חסדים יכול לפעול הכל * והיינו החנווני פטור ובעל הבית חייב ר"ל שעיקר החיוב הוא על הנדיק שהוא מחויב לפעול הכל והוא נקרא בעל הבית שהוא משפיע לעולם כמו בעל הבית שמשפיע לבני ביתו: וקב"ה כביכול אין החיוב עליו מחמת שהנדיק לבד ע"י מעשיו הקדושים יכול לפעול הכל * אבל הניח חנווני בנרו מבחון ר"ל אם ח"ו אין עושים רגליו של מקום: ואז הקב"ה נר"ך להדר לחזור אחריהם שיעסקו בתורתו הקדושה כי הקב"ה משתוקק שילמדו בני ישראל תורתו ונר"ך להמליח להם נרו ואור תורתו לחן * החנווני חייב ר"ל אז החיוב על הש"ת צ"ה שהוא יפיע להם בחסדו הגדול * וזהו וישבו לאכול לחם ר"ל שהשכטים ראו לפעול ולהמשיך השפעות ע"י אכילתם וישאו עיניהם ויראו והנה אורחת ישמעאלים וגמליהם נושאים נכחת וזרי כו' ר"ל שגם הס"א המרכבה עמאה גם הם נושאים כל מיני בשמים רמז כל מיני השפעות שגם הם נמתקים להטיב עם ישראל והבן:

רק להכניע קליפת מזרים ולזה שלח לאביו עשרה חמורים ועשר חתונות נושאים צר רמז בזה ששלח לו כל העשר מס"א כדי שיכניע אותם יעקב בהיותו צאריך כנען עדיין שגם נוח להכניעם מכה קדושת א"י ולזה היו נושאות צר וידוע שהקליפ' נקרא צ"ר זה ס"י הפסוק וכי יכרה איש צור ונסל שמה שור או חמור וידוע שהנדיק נקרא איש שהנדיק לר"ך לחפור צור להפיל שמה שזר או חמור שגם שני קליפות נקרא שור וחמור ומפסח בגמרא שור ולא אדם חמור ולא כלים וכידוע והבן:

וישב

לאכל לחם וישאו עיניהם כו' וגמליהם נושאים נכחת ולרי כו' הנה רש"י ז"ל ס"י למה פרסם הכתוב את משאם * ולענ"ד ר"ל דהנה אברהם ע"ה אמר לאליעזר עבדו ואשבעך כו' אשר לא תקח אשה לבני מבנות כנען כי אל אר"י ואל מולדתי חנך לכאורה יש לנדקק הלא עיקר כוונת אברהם לא היה רק שישא לו אשה ממשפחתו וה"ל לו לומר בקי"ור שתנך למשפחתי ולקחת אשה לבני משם * ונראה דהנה כל דבר שאדם רולה לשבר כמו נר"ך לשברו בדוגמת' מני' וכי' ע"ד שמינו שטובדי' הנביא מתנבא על אדום * ורשיקן עובדי' גר אדומי ה"ל אמר הקב"ה מהם אביא עליה' מני' ב"י אבא לזל נרגא * וזה היה כוונת אברהם אע"ה שה"ל רולה לשבר את כח כנען מה עשה אמר לאליעזר אשר לא תקח אשה לבני מבנות כנען מפני שאליעזר ה"ל עבד כנען וה"ל רולה אברהם שמהם עלמם ישבר את כחם דהיינו אליעזר שה"ל מכנען ישבר הוא את כנען * ויקח אליעזר עשרה גמלים כו' וכל טוב אדוניו צידו * דהנה רש"י ס"י מגמלי אדוניו שהיו נכרים כו': ולפי דרכיו נרא' דאיתא בגמ' הרוח' גמל בחלום מית' נגזר עליו ונילל ממנה: ולכאורה יש ליתן טעם לשבחה למה באמת ראיית הגמל בחלום ירמז על הללה ממית' * ונרא' דהנה במרכב' עמאה הוא גמל וגמל הוא לשון גמל דהיינו גמילת חסד והיינו שפ"י גמילת חסד הוא משבר כח הגמל של המרכב' עמאה: וזה שמראין לו בחלום גמל רמז רמזו לו שפ"י גמילת חסד הוא משבר כח הגמל מס"א ונילל ממיתה * וזהו ויקח עשרה גמלים ס"י דכל דבר מזוה הוא ככלל בעשר ור"ל גמלים היינו גמילות חסדים של אדוניו: וזהו מגמלי אדוניו וכל טוב אדוניו צידו ר"ל כל המעשים טובים של אדוניו לקח צידו כדי לשבר את כחו של כנען * וזה פ"י המשנה גמל טעון פשתן ר"ל הנדיק שהוא משבר כח הגמל של המרכב' עמא' ע"י ג"ח שלו הנדיק הזה הוא ממשך השפעות לעולם וזהו טעון פשתן שטוען ע"ש ההשפעות של הפול' * דפשתן הוא רמז להשפעות ע"ד כותן לחמי ופסתי

פרשת מקץ

וירדו מקן כו' כ"ל ע"פ דאיתא שנו חכמים בלשון כו' * ולכאורה מה משמענו בזה וכי באזהה לשון אחר היה להם לשנות אלא נרא' לפי כשהאדם עוסק בלימוד תורה או במזוה נר"ך להניח זה שני בחינות והם האחד העסק שעוסק בדבר ההיא שהוא בעלמו קדושה ולהוסיף בה מחשב' עליוני של יראה והאבה להמשיך בעסק ההיא אור העליון מעולמות העליונים וזהו שנו מלשון כפול כמו שנו שלשו פ"י כשה"ל לומדים המשג' היו לומדים אותה בשני בחינות הכ"ל וזהו ג"כ מה שאמרו כל השו"י הלכות כו' וסיה לו לומר כל הלומד הלכות כיוונו בזה לרמוז על הכוונ' הכ"ל וזהו מקן שנתים ימים כו' ימים הוא רמז על הקדושה' שנקרא יום ואמר הכתוב אם יעלה על דעת ומחשבת אדם שכבר הוא גמור במדרג' זו של ה"ב בחינות הכ"ל וזהו מקן שנתים ימים ר"ל כאשר יאמר האדם שכבר הוא בשני בחינות הכ"ל ידע נאמנה שאין מחשבתו אמת רק המחשבה הזאת צאה לו מלד הגוף החומר המר שלו בעבודה וסוכר שהוא נגמר בכל טוב וזהו